

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

ചതുർത്ഥ കാണ്ടേ
ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated December 31, 2020.

1. This replaces the earlier version 0.0 dated August 31, 2019.
2. This version has been updated with the errors found and reported till December 15, 2020.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
2nd	Version Number	0.0 dated 31st August 2019

Table of Contents

**4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം 4**

**4.2 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ -
ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം 4**

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം

4.2 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ -

ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം

TS 4.2.1.1

വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസ്യഭിമാതിഹാ ഗായത്രം ചരന് ആ രോഹ
പൃഥിവീമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷോ
വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസ്യഭിശസ്തിഹാ ത്രൈഷ്ടുഭം ചരന് ആ
രോഹ-ന്തരിക്ഷമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷോ
വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസ്യരാതീയതോ ഹന്താ ജാഗതം ചരന് ആ
രോഹ ദിവമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷോ
വിഷ്ണോഃ - [] 1

TS 4.2.1.1 - Padam

വിഷ്ണോഃ । ക്രമഃ । അസി । അഭിമാതിഹേത്യഭിമാതി - ഹാ ।
ഗായത്രം । ചരന് । ഏതി । രോഹ । പൃഥിവീം । അനു ।
വീതി । ക്രമസ്വ । നിർഭക്ത ഇതി നിഃ - ഭക്തഃ । സഃ । യം ।
ദ്വിഷഃ । വിഷ്ണോഃ । ക്രമഃ । അസി ।

അഭിശസ്തിഹേത്യഭിശസ്തി - ഹാ | ശ്വൈശ്വരോ | ചരന്ഃ |
 ഏതി | രോഹ | അന്തരിക്ഷം | അനു | വീതി | ക്രമസ്വ |
 നിർഭക്ത ഇതി നിഃ - ഭക്തഃ | സഃ | യം | ദിഷഃ | വിഷ്ണോഃ |
 ക്രമഃ | അസി | അരാതീയതഃ | ഹന്താ | ജാഗതം | ചരന്ഃ |
 ഏതി | രോഹ | ദിവം | അനു | വീതി | ക്രമസ്വ | നിർഭക്ത
 ഇതി നിഃ - ഭക്തഃ | സഃ | യം | ദിഷഃ | വിഷ്ണോഃ | **1 (50)**

TS 4.2.1.2

ക്രമോഽസി ശത്രുയതോ ഹന്താ ഷ്വൈശ്വരോ ചരന് ആ
 രോഹ ദിശോഽനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷഃ ||
 അക്രന്ദഗ്നിഃ സ്തനയന്നിവ ദ്യൗഃ **ക്ഷാമാ** രേരിഹദ്-
 വീര്യഃ സമഞ്ജസ് |
 സദ്യോ ജജ്ഞാനോ വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യദാ രോദസീ
 ഭാനുനാ ഭാത്യന്തഃ ||
 അഗ്നേ ഷ്വഭാവർതിന്നഭി ന ആ വർതസ്വാഽഽയുഷാ
 വർചസാ സന്യാ മേധയാ പ്രജയാ ധനേന ||
 അഗ്നേ - [] **2**

TS 4.2.1.2 - Padam

ക്രമഃ | അസി | ശത്രുയത ഇതി ശത്രു - യതഃ | ഹന്താ |
 ആനുഷ്വഭമിത്യാനു - സ്തൂഭം | ചരന്ഃ | ഏതി | രോഹ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ദിശഃ | അനു | വീതി | ക്രമസ്വ | നിർഭക്ത ഇതി
നിഃ - ഭക്തഃ | സഃ | യം | ദ്വിഷഃ || അക്രന്ദത് | അഗ്നിഃ |
സ്തനയന് | ഇവ | ദ്യൗഃ | ക്ഷാമ | രേരിഹത് | വീര്യഃ |
സമഞ്ജന്നിതി സം - അഞ്ജന് || സദ്യഃ | ജജ്ഞാനഃ |
വീതി | ഹി | ഇഊ | ഇദ്ധഃ | അഖ്യത് | ഏതി |
രോദസീ ഇതി | ഭാനുനാ | ഭാതി | അന്തഃ || അഗ്നേ |
അഭ്യാവർതിന്നിത്യഭി - ആവർതിന് | അഭീതി | നഃ |
ഏതി | വർതസ്വ | ആയുഷാ | വർചസാ | സന്യാ |
മേധയാ | പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ | ധനേന || അഗ്നേ | **2 (50)**

TS 4.2.1.3

അങ്ഗിരഃ ശതം തേ സന്ത്യാവൃതഃ സഹസ്രം ത
ഉപാവൃതഃ |
താസാം പോഷസ്യ പോഷേണ പുനർ നോ
നഷ്ടമാ കൃധി പുനർ നോ രയിമാ കൃധി ||
പുനർമൂർജാ നി വർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷാ ssയുഷാ |
പുനർ നഃ പാഹി വിശ്വതഃ ||
സഹ രയ്യാ നി വർതസ്വാഗ്നേ പിന്വസ്വ ധാരയാ |
വിശ്വസ്തനിയാ വിശ്വതസ്സരി ||
ഉദുത്തമം വരുണ പാശ-മസ്മദവാധമം - [] **3**

TS 4.2.1.3 - Padam

അങ്ഗിരഃ | ശതം | തേ | സന്തു | ആവൃത ഇത്യാ-വൃതഃ |
 സഹസ്രം | തേ | ഉപാവൃത ഇത്യുപ-ആവൃതഃ || താസാം |
 പോഷസ്യ | പോഷേണ | പുനഃ | നഃ | നഷ്ടം | ഏതി |
 കൃധി | പുനഃ | നഃ | രയിം | ഏതി | കൃധി || പുനഃ |
 ഊർജാ | നീതി | വർതസ്വ | പുനഃ | അഗേ | ഇഷാ |
 ആയുഷാ || പുനഃ | നഃ | പാഹി | വിശ്വതഃ || സഹ | രയോ |
 നീതി | വർതസ്വ | അഗേ | പിന്വസ്വ | ധാരയാ ||
 വിശ്വസ്തീയേതി വിശ്വ - സ്തീയാ | വിശ്വതഃ | പരി ||
 ഉദിതി | ഉത്തമിത്യുത് - തമം | വരുണ | പാശം | അസ്മത് |
 അവേതി | അധമം | 3 (50)

TS 4.2.1.4

ഘി മദ്ധ്യമൗ ശ്രമായ |
അഥാ വയമാദിത്യ പ്രതേ തവാന്മാഗസോ അദിതയേ സ്യാമ ||
 ആ ത്വാ ഹാർഷ-മന്തരദൂർ ധ്രുവസ്തിഷ്ടാഽവിചാചലിഃ |
 വിശ്വസ്താ സർവാ വാണന്താസ്മിൻ രാശ്രമധി ശ്രയ ||
 അഗേ ബൃഹന്നുഷസാമൂർദ്ധ്വോ അസ്ഥാ-ന്നിർജഗ്മിവാൻ-
 തമസോ ജ്യോതിഷാ ട്ട *ഗാത് |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

അഗ്നിർ ഭാനുനാ രുശതാ സ്വങ്ഗ ആ ജാതോ വിശ്വാ
സദ്മാന്യപ്രാഃ ॥

സീദ ത്വം മാതൂരസ്യ - [] 4

TS 4.2.1.4 - Padam

വീതി | മദ്ധ്യമം | ശ്രമായ ॥ അഥ | വയം | ആദിത്യ | വ്രതേ |
തവ | അനാഗസഃ | അദിതയേ | സ്യാമ ॥ ഏതി | ത്വാ |

അഹാർഷം | അന്തഃ | അഭൂഃ | ധ്രുവഃ | തിഷ്ഠ |

അവിചാചലിരിത്യവി - ചാചലിഃ ॥ വിശഃ | ത്വാ | സർവാഃ |

വാഞ്ഠന്തു | അസ്മിന് | രാഷ്ട്രം | അധീതി | ശ്രയ ॥ അഗ്നേ |

ബൃഹന് | ഉഷസാം | ഊർദ്ധ്വഃ | അസ്ഥാത് |

നിർജഗ്മിവാനിതി നിഃ - ജഗ്മിവാൻ | തമസഃ |

ജ്യോതിഷാ | ഏതി | അഗാത് ॥ അഗ്നിഃ | ഭാനുനാ |

രുശതാ | സ്വങ്ഗ ഇതി സു - അങ്ഗഃ | ഏതി | ജാതഃ |

വിശ്വാ | സദ്മാനി | അപ്രാഃ ॥ സീദ | ത്വം | മാതൂഃ |

അസ്യഃ | 4 (50)

TS 4.2.1.5

ഉപസ്ഥേ വിശ്വാനൃഗേ വയുനാനി വിദ്വാൻ |

മൈനാമർചിഷാ മാ തപസാഭി ശൃശൃചോന്തരസ്യാച്

ശുക്രജ്യോതിർ വി ഭാഹി ॥

അന്തരഗേ॑ രൂ॒ചാ താമു॒ഖായൈ॑ സദ॒നേ॑ സ്വേ॒ ।
 തസ്യ॑സ്താപ്ത॑ ഹര॒സാ തപ॑ഞ്ജാതവേദഃ॑ ശി॒വോ ഭ॒വ ॥
 ശി॒വോ ഭൂ॒ത്വാ മഹ്യ॑മഗ്നേഃ॒ഥോ സീ॒ഭ ശി॒വസ്താം॑ ।
 ശി॒വാഃ കൃ॒ത്വാ ദി॒ശഃ സർ॒വാഃ സ്വാ॑ം യോനി॑മിഹാ॒സഃ *സ॒ഭഃ ॥
 ഹ॒സ്തഃ ശു॒ചിഷ॑ദ് () വസു॒രന്തരി॑ക്ഷ-സഭോ॒താ
 വേദി॑ഷദതിമി॒ർ ദുരോ॑ണസത് ।
 നൃ॒ഷദ്-വ॒രസ॑ദ് ഋ॒തസ॑ദ് വ്യോമ॒സ-ദ॒ബ്ജാ ഗോ॒ജാ ഋ॒തജാ
 അ॒ദ്രി॒ജാ ഋ॒തം ബൃ॒ഹത് ॥ 5

TS 4.2.1.5 - Padam

ഉ॒പസ്ഥ॑ ഇ॒ത്യുപ॑-സ്ഥേ॒ । വി॒ശ്വാ॑നി । അ॒ഗ്നേ॒ । വ॒യുനാ॑നി ।
 വി॒ദ്വാൻ ॥ മാ॒ । ഏ॒നാം । അർ॑ചിഷാ॒ । മാ॒ । തപ॑സാ ।
 അ॒ഭീതി॑ । ശു॒ശു॒ചഃ । അ॒ന്തഃ । അ॒സ്യാം॑ ।
 ശു॒ക്രജ്യോതി॑രിതി ശു॒ക്ര - ജ്യോതിഃ॑ । വീ॒തി । ഭാ॒ഹി ॥
 അ॒ന്തഃ । അ॒ഗ്നേ॒ । രൂ॒ചാ । താ॑ം । ഉ॒ഖായൈ॑ । സദ॒നേ॑ । സ്വേ॒ ॥
 തസ്യ॑ഃ । താ॑ം । ഹര॒സാ । തപ॑ന് । ജാത॑വേദ ഇതി
 ജാത॑ - വേദഃ॑ । ശി॒വഃ । ഭ॒വ ॥ ശി॒വഃ । ഭൂ॒ത്വാ । മഹ്യം॑ ।
 അ॒ഗ്നേ॒ । അ॒ഥോ ഇതി॑ । സീ॒ഭ । ശി॒വഃ । താ॑ം ॥ ശി॒വാഃ ।
 കൃ॒ത്വാ । ദി॒ശഃ । സർ॒വാഃ । സ്വാ॑ം । യോനി॑ം । ഇ॒ഹ । ഏ॒തി ।

അസദഃ || ഹൃസഃ | ശുചിഷദിതി ശുചി - സത് () |
 വസുഃ | അന്തരിക്ഷസദിത്യന്തരിക്ഷ - സത് | ഹോതാ |
 വേദിഷദിതി വേദി - സത് | അതിമിഃ | ദുരോണസദിതി
 ദുരോണ - സത് || നൃഷദിതി നൃ - സത് | വരസദിതി
 വര - സത് | ഋതസദിത്യൃത - സത് | വ്യോമസദിതി
 വ്യോമ - സത് | അബ്ജാ ഇത്യപ് - ജാഃ | ഗോജാ ഇതി
 ഗോ - ജാഃ | ഋതജാ ഇത്യൃത - ജാഃ |

അദ്രിജാ ഇത്യദ്രി - ജാഃ | ഋതം | ബൃഹത് || 5 (66)

(ദിവമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദിഷോ വിഷോർ
 - ഭനേനാഗേ - ധമ - മസ്യഃ - ശുചിഷമ് -
 ഷോഡശ ച) (A1)

TS 4.2.2.1

ദിവസ്സരി പ്രഥമം ജ്ഞേത അഗ്നിരസ്മദ് ദിതീയം പരി
 ജാതവേദാഃ |

തൃതീയമസ്തു നൃമണാ അജസ്രമിന്ധാന ഏനം ജരതേ
 സ്വാധീഃ ||

വിദ്മാ തേ അഗേ ത്രേധാ ത്രയാണി വിദ്മാ തേ
 സദ്മ വിദ്യുതം പുരുത്രാ |

വിദ്മാ തേ നാമ പരമം ഗുഹാ യദ്-വിദ്മാ തമുത്സം യത
ആജഗൻമ ||

സമുദ്രേ ത്വാ നൃമണാ അഹ്ണന്തർ നൃചക്ഷാ ഞായേ ദിവോ
അഗ്ന ഊധൻ |

തൃതീയേ ത്വാ - [] 6

TS 4.2.2.1 - Padam

ദിവഃ | പരീതി | പ്രഥമം | ജജേതേ | അഗ്നിഃ | അസ്മത് |
ദ്വിതീയം | പരീതി | ജാതവേദാ ഇതി ജാത - വേദാഃ ||
തൃതീയം | അഹ്ണിത്യപ് - സു | നൃമണാ ഇതി നൃ-മനാഃ |
അജസ്രം | ഇന്ധാനഃ | ഏനം | ജരതേ | സ്വാധീരിതി
സ്വ - ധീഃ || വിദ്മ | തേ | അഗ്നേ | ത്രേധാ | ത്രയാണി |
വിദ്മ | തേ | സദ്മ | വിദ്യുതമിതി വി - ഭൃതം | പുരുത്രേതി
പുരു - ത്രാ || വിദ്മ | തേ | നാമ | പരമം | ഗുഹാ | യത് |
വിദ്മ | തം | ഉത്സം | യതഃ | ആജഗന്മത്യാ - ജഗന്മ ||
സമുദ്രേ | ത്വാ | നൃമണാ ഇതി നൃ - മനാഃ |
അഹ്ണിത്യപ്-സു | അന്തഃ | നൃചക്ഷാ ഇതി നൃ - ചക്ഷാഃ |
ഞായേ | ദിവഃ | അഗ്നേ | ഊധൻ ||
തൃതീയേ | ത്വാ | 6 (50)

TS 4.2.2.2

രജ॑സി ത॒സ്ഥി॒വാꣳസ-മൃ॑ത॒സ്യ യോ॑നൗ മ॒ഹി॒ഷാ
അ॒ഹി॒ന്വന് ॥

അ॒ക്ര॒ന്ദ॒ഗ്നിഃ സ്ത॑ന॒യ॒ന്നി॒വ ദ്യൗഃ ക്ഷാ॑മാ രേ॒രി॒ഹദ്-
വീ॒ര്യഃ॑ സ॒മ॒ഞ്ജന് ।

സ॒ദ്യോ ജ॑ജ്ഞാ॒നോ വി॒ ഹീ॒മി॒ദ്ധോ അ॒വൃ॒ദാ രോ॑ദ॒സീ
ഭാ॒നുനാ॑ ഭാ॒ത്യന്തഃ ॥

ഉ॒ശിക് പാ॑വ॒കോ അ॒ര॒തിഃ സു॑മേ॒ധാ മർതേ॑ഷ്വ॒ഗ്നി॒രമൃ॒തോ
നി ധാ॑യി ।

ഇ॒യർ॒തി ധൃ॑മ॒മരു॒ഷം ഭരി॑ഭ്ര॒ദുച്ഛ്രു॑ക്രേ॒ണ ശോ॑ചി॒ഷാ
ദ്യാ॒മി॒നക്ഷ॑ത് ॥

വി॒ശ്വ॒സ്യ കേ॒തുർ ഭു॑വ॒ന॒സ്യ ഗർഭ॑ ആ - [] 7

TS 4.2.2.2 - Padam

രജ॑സി । ത॒സ്ഥി॒വാꣳസം । ഋ॒ത॒സ്യ । യോ॑നൗ । മ॒ഹി॒ഷാഃ ।

അ॒ഹി॒ന്വന് ॥ അ॒ക്ര॒ന്ദ॒ത് । അ॒ഗ്നിഃ । സ്ത॑ന॒യ॒ന് । ഇ॒വ ।

ദ്യൗഃ । ക്ഷാ॑മ । രേ॒രി॒ഹദ് । വീ॒ര്യഃ । സ॒മ॒ഞ്ജ॒ന്നി॒തി

സം - അ॒ഞ്ജ॒ന് ॥ സ॒ദ്യഃ । ജ॑ജ്ഞാ॒നഃ । വി॒തി । ഹി । ഇ॒ഃ ।

ഇ॒ദ്ധഃ । അ॒വൃ॒ത് । ഏ॒തി । രോ॑ദ॒സീ ഇ॒തി । ഭാ॒നുനാ॑ ।

ഭാതി | അന്തഃ || ഉശിക് | പാവകഃ | അരതിഃ | സുമേധാ
ഇതി സു - മേധാഃ | മർതേഷു | അഗ്നിഃ | അമൃതഃ | നീതി |
ധായി || ഇയർതി | ധൂമം | അരുഷം | ഭരിഭ്രത് | ഉദിതി |
ശുക്രേണ | ശോചിഷാ | ദ്യാം | ഇനക്ഷത് || വിശ്വസ്യ |
കേതുഃ | ഭുവനസ്യ | ഗർഭഃ | ഏതി | 7 (50)

TS 4.2.2.3

രോദസീ അപൃണാജ്ജായമാനഃ |
വീഡ്യം ചിദഭി-മഭിനത് പരായൻ ജനാ യദഗ്നിമയജന്ത
പഞ്ച ||
ശ്രീണാമുദാരോ ധരുണോ രയിണാം മനീഷാണാം
പ്രാർപണഃ സോമഗോപാഃ |
വസോഃ സൂനുഃ സഹസോ അഹ്നു രാജാ വി ഭാത്യഗ്ര
ഉഷസാമിധാനഃ ||
യസ്തേ അഭ്യ കൃണവദ്-ഭദ്രശോചേഽപൂപം ദേവ
ഘൃതവന്തമഗേ |
പ്ര തം നയ പ്രതരാം വസ്യോ അച്ഛാഭി ദധൂന് ദേവഭക്തം
യവിഷു ||
ആ - [] 8

TS 4.2.2.3 - Padam

രോദ॑സി॒ ഇതി॑ । അ॒പൃ॒ണാ॒ത് । ജായ॑മാനഃ ॥ വീ॒ഡും ।
 ചി॒ത് । അ॒ദ്രിം । അ॒ഭി॒നത് । പരാ॑യന്നിതി॑ പരാ - യ॒ന് ।
 ജനാഃ॑ । യത് । അ॒ഗ്നിം । അ॒യ॒ജന്ത॑ । പഞ്ച॑ ॥ ശ്രീ॒ണാം ।
 ഉ॒ദാരഃ । ധ॒രു॒ണഃ । ര॒യി॒ണാം । മ॒നീ॒ഷാ॒ണാം । പ്രാ॒ർപ॑ണ
 ഇതി॑ പ്ര-അർപ॑ണഃ । സോ॒മഗോ॑പാ ഇതി॑ സോ॒മ-ഗോ॑പാഃ ॥
 വ॒സോഃ । സൂ॒നൃഃ । സ॒ഹ॒സഃ । അ॒ഹ്നി॒ത്യപ്- സു॑ । രാ॒ജാ ।
 വീ॒തി । ഭാ॒തി । അ॒ഗ്രേ । ഉ॒ഷ॒സാം । ഇ॒ധാ॒നഃ ॥ യഃ । തേ॑ ।
 അ॒ഭ്യ । കൃ॒ണ॒വത് । ഭ॒ദ്രശോ॑ച ഇതി॑ ഭ॒ദ്ര - ശോ॑ചേ ।
 അ॒പൃ॒പം । ദേ॒വ । ഘൃ॒ത॒വ॒ന്ത॒മിതി॑ ഘൃ॒ത - വ॒ന്തം । അ॒ഗ്നേ ॥
 പ്രേ॒തി । തം । ന॒യ । പ്ര॒തരാ॑മിതി॑ പ്ര - തരാ॑ം । വ॒സ്യഃ ।
 അ॒ച്ഛ । അ॒ഭീ॒തി । ദൃ॒ഗ്നം । ദേ॒വഭക്ത॑മിതി॑ ദേ॒വ - ഭക്തം॑ ।
 യ॒വി॒ഷ്ട ॥ ഏ॒തി । 8 (50)

TS 4.2.2.4

തം ഭജ॑ സൗ॒ശ്ര॒വ॒സേ॒ഷ്വഗ്ന॑ ഉ॒ക്ഥ്ഉ॒ക്ഥ് ആ॑ ഭജ॑
 ശ॒സ്യ॑മാനേ ।
 പ്രി॒യഃ സൂ॒ര്യേ॑ പ്രി॒യോ അ॒ഗ്നാ ഭ॒വാ॒ത്യു॒ജ്ജാ॒തേന॑
 ഭി॒ന്നദൃ॑ജ്ജനി॑തൈഃ ॥

ത്വാമഗ്നേ യജമാനാ അനു ദൃൺ. വിശ്വാ വസൂനി ദധിരേ
വാര്യാണി ।

ത്വയാ സഹ ദ്രവിണമിച്ഛമാനാ പ്രജം ഗോമന്തമുശിജോ
വി വപ്രുഃ ॥

ദൃശാനോ രുക്മ ഉർവ്യാ വൃദ്യാദ്-ദുർമർഷ-മായുഃ
ശ്രിയേ രുചാനഃ ।

അഗ്നിരമൃതോ അഭവദ്-വയോഭിർ യദേ- ()-നം
ദ്യാരജനയഥ് സുരേതാഃ ॥ 9

TS 4.2.2.4 - Padam

തം । ഭജ । സൗശ്രവസേഷു । അഗ്നേ । ഉക്ഥ് ഉക്ഥ്
ഇത്യുക്ഥേ - ഉക്ഥേ । ഏതി । ഭജ । ശസ്യമാനേ ॥ പ്രിയഃ ।
സുര്യേ । പ്രിയഃ । അഗ്നാ । ദവാതി । ഉദിതി । ജാതേന ।
ഭിന്നദ് । ഉദിതി । ജനിതൈഃ ॥ ത്വാം । അഗ്നേ । യജമാനാഃ ।
അഗ്നിതി । ദൃൺ । വിശ്വാ । വസൂനി । ദധിരേ ।
വാര്യാണി ॥ ത്വയാ । സഹ । ദ്രവിണം । ഇച്ഛമാനാഃ ।
പ്രജം । ഗോമന്തമിതി ഗോ - മന്തം । ഉശിജഃ । വീതി ।
വപ്രുഃ ॥ ദൃശാനഃ । രുക്മഃ । ഉർവ്യാ । വീതി । അദ്യാത് ।
ദുർമർഷമിതി ദുഃ - മർഷം । ആയുഃ । ശ്രിയേ । രുചാനഃ ॥
അഗ്നിഃ । അമൃതഃ । അഭവത് । വയോഭിരിതി വയഃ - ഭിഃ ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

യത് () । ഏ॒നം । ദൃ॒ഃ । അ॒ജന॑യത് । സു॒രേതാ॑ ഇ॒തി
സു - രേതാഃ ॥ 9 (54) (തൃ॒തീയേ॑ ത്വാ - ഗർഭ॑ ആ -
യ॑വി॒ഷ്ടാ॑ss - യ - ച॒ത്വാരി॑ ച) (A2)

TS 4.2.3.1

അ॒ന്നപ॑തേ॒ന്നസ്യ॑ നോ॒ ദേഹ്യ॑നമീ॒വസ്യ॑ ശു॒ഷ്കി॑ണ്ഃ ।
പ്ര॒ പ്ര॒ഭാ॒താരം॑ താ॒രിഷ॑ ഊ॒ർജം॑ നോ॒ ധേഹി॑ ദി॒പദേ॑
ച॒തുഷ്പ॑ദേ ॥

ഉ॒ദു ത്വാ॑ വി॒ശ്വേ ദേ॒വാ അ॒ഗ്നേ ഭ॑ർ॒ന്തു ചി॑ത്തി॒ഭിഃ ।
സ നോ॑ ഭ॒വ ശി॒വതമഃ॑ സു॒പ്രതീ॑കോ വി॒ഭാവ॑സ്യഃ ॥
പ്രേ॒ദഗ്നേ॑ ജ്യോതി॒ഷ്ഠാൻ. യാഹി॑ ശി॒വേഭി॑-രർചി॒ഭിസ്ത്വം॑ ।
ബൃ॒ഹദ്ഭി॑ർ-ഭാ॒നുഭി॑ർ-ഭാ॒സൻ മാ॑ ഹി॒പ്സീ
സ്തനു॑വാ പ്ര॒ജാഃ ॥
സ॒മിധാ॑sഗ്നിം ദു॒വസ്യ॑ത ഘൃ॒തൈർ ബോ॑ധ॒യതാ॑തി॒മിം ।
ആ - [] 10

TS 4.2.3.1 - Padam

അ॒ന്നപ॑ത ഇ॒ത്യന്ന - പ॒തേ । അ॒ന്നസ്യ॑ । നഃ । ദേ॒ഹി ।
അ॒ന്നമീ॒വസ്യ॑ । ശു॒ഷ്കി॑ണ്ഃ ॥ പ്രേ॒തി ।
പ്ര॒ഭാ॒താര॑മി॒തി പ്ര - ഭാ॒താരം॑ । താ॒രിഷഃ॑ । ഊ॒ർജം॑ । നഃ ।

യേഹി । ദിപദ ഇതി ദി - പദേ । ചതുഷ്ഠി ഇതി
 ചതുഃ - പദേ ॥ ഉദിതി । ഉ । താ । വിശ്വേ । ദേവാഃ । അഗ്നേ ।
 ഭർത്തു । ചിത്തിഭിരിതി ചിത്തി - ഭിഃ ॥ സഃ । നഃ । ഭവ ।
 ശിവതമ ഇതി ശിവ-തമഃ । സുപ്രതീക ഇതി
 സു - പ്രതീകഃ । വിഭാവസുരിതി വിഭാ - വസുഃ ॥ പ്രേതി ।
 ഇത് । അഗ്നേ । ജ്യോതിഷ്ഠാൻ । യാഹി । ശിവേഭിഃ ।
 അർചിഭിരിത്യർചി - ഭിഃ । താം ॥ ബൃഹദ്ഭിരിതി
 ബൃഹത് - ഭിഃ । ഭാനുഭിരിതി ഭാനു - ഭിഃ । ഭാസന് । മാ ।
 ഹിഷ്ടീഃ । തനുവാ । പ്രജാ ഇതി പ്ര-ജാഃ ॥ സമീധേതി
 സം - ഇധാ । അഗ്നിം । ദുവസ്യത । ഘൃതൈഃ ।
 ബോധയത । അതിഥിം ॥ ഏതി । **10 (50)**

TS 4.2.3.2

ടസ്മിൻ. ഹവ്യാ ജുഹോതന ॥
 പ്ര പ്രായമഗ്നിർ ഭരതസ്യ ശൃണ്വേ വി യഥ് സുര്യോ
 ന രോചതേ ബൃഹദ് ഭാഃ ।
 അഭി യഃ പൂരും പൃതനാസു തസ്ഥൗ ദീദായ ദൈവ്യോ
 അതിഥിഃ ശിവോ നഃ ॥

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ആപോ॑ ദേ॒വീഃ പ്ര॒തി ഗൃ॒ഹ്ണീ॑ത ഭ॒സ്മൈ॒തഥ് സ്വേ॒ദ്യനേ॑
കൃ॒ണു॒ദ്ധവ്॑ സു॒രഭാ॑വു ലോ॒കേ ।

ത॒സ്മൈ॑ നമ॒ന്താം ജന॑യഃ സു॒പതീ॑ർ മാ॒തേവ॑ പു॒ത്രം
ബി॒ഭൃതാ॑ സ്വേ॒നം ॥

അ॒ഹ്വഗേ॑ സ॒ധിഷ്ഠ॑വ- [] 11

TS 4.2.3.2 - Padam

അ॒സ്മി॒ന് । ഹ॒വ്യാ । ജു॒ഹോ॑തന ॥ പ്ര॒പ്രേ॒തി പ്ര - പ്ര ।
അ॒യം । അ॒ഗ്നിഃ । ഭ॒രത॑സ്യ । ശൃ॒ണ്വേ॒ । വീ॒തി । യത് ।
സു॒ര്യഃ । ന । രോ॒ചതേ॑ । ബൃ॒ഹത് । ഭാഃ ॥ അ॒ഭീ॒തി । യഃ ।
പു॒രും । പു॒തനാ॑സു । ത॒സ്ഥൗ॑ । ദീ॒ദായ॑ । ദൈ॒വ്യഃ ।
അ॒തി॒മിഃ । ശി॒വഃ । നഃ ॥ ആ॒പഃ । ദേ॒വീഃ । പ്ര॒തീ॒തി ।
ഗൃ॒ഹ്ണീ॑ത । ഭ॒സ്മൈ॑ । ഏ॒തത് । സ്വേ॒ദ്യനേ॑ । കൃ॒ണു॒ദ്ധവ്॑ ।
സു॒രഭൗ॑ । ഉ॒ । ലോ॒കേ ॥ ത॒സ്മൈ॑ । നമ॒ന്താം । ജന॑യഃ ।
സു॒പതീ॑രിതി സു - പതീഃ । മാ॒താ । ഇ॒വ । പു॒ത്രം ।
ബി॒ഭൃത॑ । സി॒തി । ഏ॒നം ॥ അ॒ഹ്വഗേ॑ - സു । അ॒ഗ്നേ॑ ।
സ॒ധിഃ । ത॒വ । 11 (50)

TS 4.2.3.3

സൗ॒ഷധീ॑രനു॒രുദ്ധ്യ॑സേ ।
ഗർഭേ॑ സ॒ഞ്ജായ॑സേ പു॒നഃ ॥

ഗർഭോ॑ അ॒സ്യോ॑ഷധീ॒നാം ഗർഭോ॑ വ॒ന॒സ്തതീ॑നാം ।
 ഗർഭോ॑ വി॒ശ്വസ്യ॑ ഭൂ॒ത॒സ്യാഗ്നേ॑ ഗർഭോ॑ അ॒പാമ॑സി ॥
 പ്ര॒സദ്യ॑ ഭ॒സ്തനാ॑ യോ॒നിമ॑പശ്യ॒ പൃഥി॑വിമഗ്നേ ।
 സ॒ഘ്ന॑സ്യജ്യ॒ മാത്യ॑ഭി॒സ്താം ജ്യോതി॑ഷ്ഠാൻ പു॒ന-രാ॑ ഽ॒സഭഃ॑ ॥
 പു॒ന-രാ॑സദ്യ॒ സദ॑നമപശ്യ॒ പൃഥി॑വിമഗ്നേ ।
 ശേഷേ॑ മാ॒തൂർ യഥോ॑പ॒സ്ഥേ ഽ॒ന്ത-ര॑സ്യാഘ് ശി॒വതമഃ॑ ॥
 പു॒നരൂ॑ർജാ - [] 12

TS 4.2.3.3 - Padam

സഃ । ഓ॒ഷധീഃ॑ । അ॒നി॒തി । രൂ॒ഘ്യ॒സേ ॥ ഗർഭേ॑ । സ॒ന് ।
 ജായ॑സേ । പു॒നഃ ॥ ഗർഭഃ॑ । അ॒സി । ഓ॒ഷധീ॑നാം । ഗർഭഃ॑ ।
 വ॒ന॒സ്തതീ॑നാം ॥ ഗർഭഃ॑ । വി॒ശ്വസ്യ॑ । ഭൂ॒ത॒സ്യ । അഗ്നേ॑ ।
 ഗർഭഃ॑ । അ॒പാം । അ॒സി ॥ പ്ര॒സദ്യേ॑തി പ്ര-സദ്യ॑ । ഭ॒സ്തനാ॑ ।
 യോ॒നിം । അ॒പഃ । ച॒ । പൃ॒ഥി॒വിം । അഗ്നേ॑ ॥ സ॒ഘ്ന॑സ്യജ്യേ॒തി
 സം - സ്യ॑ജ്യ॒ മാത്യ॑ഭി॒രിതി॑ മാത്യ॑ - ഭിഃ॑ । താം ।
 ജ്യോതി॑ഷ്ഠാൻ । പു॒നഃ । ഏ॒തി । അ॒സഭഃ॑ ॥ പു॒നഃ ।
 ആ॒സദ്യേ॑ത്യാ - സദ്യ॑ । സദ॑നം । അ॒പഃ । ച॒ । പൃ॒ഥി॒വിം ।
 അഗ്നേ॑ ॥ ശേഷേ॑ । മാ॒തൂഃ । യഥാ॑ । ഉ॒പ॒സ്ഥ ഇ॒ത്യുപ॑ - സ്ഥേ॒ ।

അന്തഃ | അസ്യാം | ശിവതമ ഇതി ശിവ - തമഃ ||

പുനഃ | ഊർജാ | **12 (50)**

TS 4.2.3.4

നി വർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷ്ടാ ssയുഷ്ടാ |

പുനർ നഃ പാഹി വിശ്വതഃ ||

സഹ രജ്യാ നി വർതസ്വാഗ്നേ പിനസ്വ ധാരയാ |

വിശ്വഹ്സ്തീയാ വിശ്വതസ്സരി ||

പുനസ്ത്വാ ssദിത്യാ രൂദ്രാ വസവഃ സമിന്ധതാം

പുനർ ബ്രഹ്മാണോ വസുനീമ യജ്ഞൈഃ |

ഘൃതേന താം തനുവോ വർദ്ധയസ്വ സത്യാഃ സന്തു

യജമാനസ്യ കാമാഃ ||

ബോധാ നോ അസ്യ വചസോ യവിഷ്ട മഹ്വിഷ്ടസ്യ

പ്രഭൃതസ്യ സ്വധാവഃ |

പീയതി ത്വോ അനു () ത്വോ ഗുണാതി വന്ദാരുന്യേ

തനുവം വന്ദേ അഗ്നേ ||

സ ബോധി സൂരിർ മഘവാ വസുദാവാ വസുപതിഃ |

യുയോദ്ധ്യസ്ഥ് ദേഷാഹ്സി || **13**

TS 4.2.3.4 - Padam

നീതി | വർതസ്വ | പുനഃ | അഗ്നേ | ഇഷാ | ആയുഷാ ||
 പുനഃ | നഃ | പാഹി | വിശ്വതഃ || സഹ | രയോ | നീതി |
 വർതസ്വ | അഗ്നേ | പിന്നസ്വ | ധാരയാ || വിശ്വഹ്നീയേതി
 വിശ്വ - ഹ്നീയാ | വിശ്വതഃ | പരി || പുനഃ | ത്വാ |
 ആദിത്യഃ | രൂദ്രഃ | വസവഃ | സമിതി | ഇന്ധതാം | പുനഃ |
 ബ്രഹ്മാണഃ | വസുനീമേതി വസു - നീമ | യജ്ഞഃ ||
 ഏതേന | താം | തനുവഃ | വർദ്ധയസ്വ | സത്യഃ | സന്തു |
 യജമാനസ്യ | കാമാഃ || ബോധ | നഃ | അസ്യ | വചസഃ |
 യവിഷ്ട | മഹ്നീഷ്ടസ്യ | പ്രഭൃതസ്യേതി പ്ര - ഭൃതസ്യ |
 സ്വധാവ ഇതി സ്വധാ - വഃ || പീയതി | ത്വഃ | അനീതി () |
 ത്വഃ | ഗൃണാതി | വന്ദാരുഃ | തേ | തനുവം | വന്ദേ | അഗ്നേ ||
 സഃ | ബോധി | സൂരിഃ | മഘവേതി മഘ - വാ |
 വസുദാവേതി വസു-ദാവാ | വസുപതിരിതി വസു-പതിഃ ||
 യുയോധി | അസ്മത് | ദേഷാഹ്സി || 13 (66)

(ആ - തവോർ - ജാ - ടനു - ഷോധശ ച) (A3)

TS 4.2.4.1

അപേത വീത വി ച സർവതാതോ യേട്ര സ്ഥ പുരാണാ
 യേ ച നൂതനാഃ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

അദാദിദം യമോഽവസാനം പൃഥിവ്യാ അക്രന്നിമം പിതരോ
ലോകമസ്മൈ ॥

അഗ്നേർ ഭസ്മാസൃഗ്നേഃ പുരീഷമസി സം.ജ്ഞാനമസി
കാമധർമ്മം മയി തേ കാമധർമ്മം ഭൂയാത് ॥

സം യാ വഃ പ്രിയാസുനുവഃ സം പ്രിയാ ഹൃദയാനി വഃ ।
ആത്മാ വോ അസ്മു - [] 14

TS 4.2.4.1 - Padam

അപേതി । ഇത । വീതി । ഇത । വീതി । ച । സർപത ।
അതഃ । യേ । അത്ര । സ്ഥ । പുരാണാഃ । യേ । ച । നൂതനാഃ ॥
അദാത് । ഇദം । യമഃ । അവസാനമിത്യവ - സാനം ।
പൃഥിവ്യാഃ । അക്രന് । ഇമം । പിതരഃ । ലോകം । അസ്മൈ ॥
അഗ്നേഃ । ഭസ്മ । അസി । അഗ്നേഃ । പുരീഷം । അസി ।
സം.ജ്ഞാനമിതി സം - ജ്ഞാനം । അസി ।
കാമധർമ്മമിതി കാമ - ധർമ്മം । മയി । തേ ।
കാമധർമ്മമിതി കാമ - ധർമ്മം । ഭൂയാത് ॥ സമിതി । യാഃ ।
വഃ । പ്രിയാഃ । തനുവഃ । സമിതി । പ്രിയാ । ഹൃദയാനി ।
വഃ ॥ ആത്മാ । വഃ । അസ്മു । 14 (50)

TS 4.2.4.2

സംപ്രിയഃ സംപ്രിയാസുനുവോ മമ ॥

അയച്ഛ് സോ അഗ്നിർ യസ്മിൻ-സോമമിന്ദ്രഃ സുതം ദധേ
ജഠരേ വാവശാനഃ ।

സഹസ്രിയം വാജമത്യം ന സപ്തിച്ഛ് സസവാൻ
-സൻ-സ്യായസേ ജാതവേദഃ ॥

അഗ്നേ ദിവോ അർണമച്ഛ് ജിഹാസ്യച്ഛ് ദേവാച്ഛ്
ഊചിഷേ ധിഷ്ണിയാ യേ ।

യാഃ പരസ്താദ്-രോചനേ സൂര്യസ്യ യാശ്ചാ വസ്താ-
ദുപതിഷ്ഠന്ത ആപഃ ॥

അഗ്നേ യത് തേ ദിവീ വർചഃ പൃഥിവ്യാം

ഋദോഷധീഷ്യ - [] 15

TS 4.2.4.2 - Padam

സംപ്രിയ ഇതി സം - പ്രിയഃ । സംപ്രിയാ ഇതി

സം - പ്രിയാഃ । തനുവഃ । മമ ॥ അയം । സഃ । അഗ്നിഃ ।

യസ്മിൻ । സോമം । ഇന്ദ്രഃ । സുതം । ദധേ । ജഠരേ ।

വാവശാനഃ ॥ സഹസ്രിയം । വാജം । അത്യം । ന । സപ്തിം ।

സസവാനിതി സ - സവാൻ । സന് । സ്യായസേ ।

ജാതവേദ ഇതി ജാത - വേദഃ ॥ അഗ്നേ । ദിവഃ । അർണം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

അച്ഛ | ജിഗാസി | അച്ഛ | ദേവാൻ | ഊചിഷേ | ധിഷ്ണിയാഃ |
യേ || യാഃ | പരസ്താത് | രോചനേ | സ്മര്യസ്യ | യാഃ | ച |
അവസ്താത് | ഉപതിഷ്ഠന്ത ഇത്യുപ - തിഷ്ഠന്തേ | ആപഃ ||
അഗ്നേ | യത് | തേ | ദിവീ | വർചഃ | പൃഥിവ്യാം | യത് |
ഓഷധീഷു | **15 (50)**

TS 4.2.4.3

-സ്തസ്മൈ വാ യജത്ര |

യേനാന്തരിക്ഷ-മുർവാതതൻമ ത്വേഷഃ സ ഭാനു-
രർണവോ നൃചക്ഷാഃ ||

പുരീഷ്യാസോ അഗ്നയഃ പ്രാവണഭിഃ സജോഷസഃ |

ജുഷന്താഽ ഹവ്യ-മാഹുത-മനമീവാ ഇഷോ മഹീഃ ||

ഇധാമഗ്നേ പുരുഭഽസഽ സനിം ഗോഃ ശശ്വത്തമഽ

ഹവമാനായ സാധ |

സ്യാനഃ സ്മനുസ്തനയോ വിജാവാഽഗ്നേ സാ തേ സ്മതിർ
ഭൂത്വസ്മേ ||

അയം തേ യോനിർ. ഋതിയോ യതോ ജാതോ അരോചമാഃ |

തം ജാന - [] **16**

TS 4.2.4.3 - Padam

അഹ്നിത്യപ് - സു । വാ । യജത്ര ॥ യേന । അന്തരിക്ഷം ।
 ഉരു । ആതതന്മേത്യാ - തതന്മ । ത്വേഷഃ । സഃ । ഭാനുഃ ।
 അർണവഃ । നൃചക്ഷാ ഇതി നൃ - ചക്ഷാഃ ॥ പുരീഷ്യാസഃ ।
 അഗ്നയഃ । പ്രാവണേഭിരിതി പ്ര - വണേഭിഃ ।
 സജോഷസ ഇതി സ - ജോഷസഃ ॥ ജുഷന്താം । ഹവ്യം ।
 ആഹുതമിത്യാ - ഹുതം । അനമീവാഃ । ഇഷഃ । മഹീഃ ॥
 ഇധാം । അഗ്നേ । പുരുഭ്യസ്ഥിതി പുരു - ഭ്യസ്ഥം ।
 സനിം । ഗോഃ । ശശ്വത്തമിതി ശശ്വത് - തമം ।
 ഹവമാനായ । സാധ ॥ സ്യാത് । നഃ । സൂനുഃ । തനയഃ ।
 വിജാപേതി വി - ജാപാ । അഗ്നേ । സാ । തേ ।
 സുമതിരിതി സു - മതിഃ । ഭൂതു । അസ്മേ ഇതി ॥
 അയം । തേ । യോനിഃ । ഗൃത്രിയഃ । യതഃ । ജാതഃ ।
 അരോചമാഃ ॥ തം । ജാനന് । 16 (50)

TS 4.2.4.4

ന്നഗ്ന ആ രോഹാമാ നോ വർദ്ധയാ രയിം ॥
 ചിദസി തയാ ദേവതയാ ണ്ഗിരസ്വാദ് ധ്രുവാ സീദ
 പരിചിദസി തയാ ദേവതയാ ണ്ഗിരസ്വാദ് ധ്രുവാ സീദ
 ലോകം പൃണ ചിദ്രം പൃണാമോ സീദ ശിവാ താം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദീപിതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഇന്ദ്രാഗ്നീ ത്വാ ബൃഹസ്പതിരസ്മിൻ യോനാവസീഷദന് ||
താ അസ്യ സൂദദോഹസഃ സോമഃ ശ്രീണന്തി പൃശ്നയഃ |
ജന്മൻ ദേവാനാം വിശ്വസ്രിഷ്യാ രോചനേ ദിവഃ || 17

TS 4.2.4.4 - Padam

അഗ്നേ | ഏതി | രോഹ | അഥ | നഃ | വർദ്ധയ | രയിം ||
ചിത് | അസി | തയാ | ദേവതയാ | അങ്ഗിരസ്വത് |
ധ്രുവാ | സീദ | പരിചിദിതി പരി - ചിത് | അസി | തയാ ||
ദേവതയാ | അങ്ഗിരസ്വത് | ധ്രുവാ | സീദ | ലോകം |
പൃണ | ഛിദ്രം | പൃണ | അഥോ ഇതി | സീദ | ശിവാ |
ത്വം || ഇന്ദ്രാഗ്നീ ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നീ | ത്വാ | ബൃഹസ്പതിഃ |
അസ്മിൻ | യോനൗ | അസീഷദന് || താഃ | അസ്യ |
സൂദദോഹസ ഇതി സൂദ - ദോഹസഃ | സോമം |
ശ്രീണന്തി | പൃശ്നയഃ || ജന്മൻ | ദേവാനാം | വിശ്വഃ |
ത്രിഷു | ഏതി | രോചനേ | ദിവഃ || 17 (48)

(അസ്തോ-ഷധീഷു - ജാന - നഷ്ടാചത്വാരിശ്ശു) (A4)

TS 4.2.5.1

സമിത്സം സം കല്പമാത്സം പ്രിയൗ രോചിഷു
സുമനസ്യമാനൗ |

ഇഷ-മൂർജ-മഭി സംവസാനൗ സം വാം മനാച്സി സം
 വ്രതാ സമു ചിത്താന്യാഃ *കരം ॥

അഗ്നേ പുരീഷ്യാധിപാ ഭവാ താം നഃ ।

ഇഷമൂർജം യജമാനായ ധേഹി ॥

പുരീഷ്യസ്ത്വമഗ്നേ രയിമാൻ പുഷ്ടിമാച് അസി ।

ശിവാഃ കൃതാ ദിശഃ സർവാഃ സ്വാം യോനിമിഹാഃ*സദഃ ॥

ഭവതം നഃ സമനസൗ സമോകസാ - [] 18

TS 4.2.5.1 - Padam

സമിതി । ഇതം । സമിതി । കല്പേമാം । സംപ്രിയാവിതി

സം - പ്രിയൗ । രോചിഷ്ടു ഇതി । സുമനസ്യമാനാവിതി

സു - മനസ്യമാനൗ ॥ ഇഷം । ഊർജം । അഭിതി ।

സംവസാനാവിതി സം - വസാനൗ । സമിതി । വാം ।

മനാച്സി । സമിതി । വ്രതാ । സമിതി । ഉ । ചിത്താനി ।

ഏതി । അകരം ॥ അഗ്നേ । പുരീഷ്യ । അധിപാ

ഇത്യധി - പാഃ । ഭവ । താം । നഃ ॥ ഇഷം । ഊർജം ।

യജമാനായ । ധേഹി ॥ പുരീഷ്യഃ । താം । അഗ്നേ ।

രയിമാനിതി രയി - മാൻ । പുഷ്ടിമാനിതി പുഷ്ടി - മാൻ ।

അസി ॥ ശിവാഃ । കൃതാ । ദിശഃ । സർവാഃ । സ്വാം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

യോ॒നിഃ॑ । ഇ॒ഹ । ഏ॒തി । അ॒സദഃ॑ ॥ ഭ॒വതം॑ । നഃ॑ ।
സ॒മ॒ന॒സാ॒വി॒തി॒ സ - മ॒ന॒സൗ॑ । സ॒മോ॑ക॒സാ॒വി॒തി॒
സം - ഓ॒ക॒സൗ॑ । 18 (50)

TS 4.2.5.2

-വരേ॒പ॒സൗ॑ ।

മാ യ॒ജ്ഞം॑ ഹി॒ഷ്സി॑ഷ്യം മാ യ॒ജ്ഞ॑പ॒തിം ജാ॒ത॒വേ॒ദ॒സൗ॑
ശി॒വൗ ഭ॒വത॑മ॒ദ്യ നഃ॑ ॥

മാ॒തേ॒വ പു॒ത്രം പൃ॒ഥി॒വീ പു॒രീ॒ഷ്യ॑മ॒ഗ്നിൗ॑ സ്വേ
യോ॒നാ॒വ॒ഭാ-രൂ॒ഘാ ।

താം ഽ॒വി॒ശ്വേ॒ർ ദേ॒വൈ॒ർ ജു॒തൃ॒ഭിഃ॑ സം॒വി॒ദാ॒നഃ॑ പ്ര॒ജാ॑പ॒തി॒ർ
വി॒ശ്വ॑ക॒ർമാ വി മു॒ഞ്ച॑തു ॥

യ॒ദ॒സ്യ॑ പാ॒രേ ര॒ജ॒സഃ॑ ശു॒ക്രം ജ്യോ॒തി-ര॒ജായ॑ത ।
തം നഃ॑ പ॒ർഷ॒ദതി॑ ദി॒ഷോ॑ഽഗ്നേ॒ വൈ॒ശ്വാ॒നര॑ സ്വാ॒ഹാ ॥

നമഃ॑ സു॒ തേ നി॒ർജു॑തേ വി॒ശ്വ॑രൂ॒പേ - [] 19

TS 4.2.5.2 - Padam

അ॒രേ॒പ॒സൗ॑ ॥ മാ । യ॒ജ്ഞം॑ । ഹി॒ഷ്സി॑ഷ്യം । മാ ।
യ॒ജ്ഞ॑പ॒തി॒മി॒തി യ॒ജ്ഞ - പ॒തിം । ജാ॒ത॒വേ॒ദ॒സാ॒വി॒തി॒
ജാ॒ത - വേ॒ദ॒സൗ॑ । ശി॒വൗ । ഭ॒വതം॑ । അ॒ദ്യ । നഃ॑ ॥ മാ॒താ ।
ഇ॒വ । പു॒ത്രം । പൃ॒ഥി॒വീ । പു॒രീ॒ഷ്യം॑ । അ॒ഗ്നിം । സ്വേ॑ ।

യോ॑നൗ॑ । അ॒ഭാഃ । ഉ॒ഖാ ॥ താ॑ം । വി॒ശ്വൈഃ॑ । ദേ॒വൈഃ ।
 ജ॒തുഭി॑രിത്യു॒തു - ഭിഃ॑ । സം॒വി॒ദാ॒ന ഇ॒തി സം - വി॒ദാ॒നഃ ।
 പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി പ്ര॒ജാ - പ॒തിഃ । വി॒ശ്വക॑ർമ്മേതി
 വി॒ശ്വ - ക॑ർമ്മാ । വീ॒തി । മു॒ഞ്ച॑തു ॥ യത് । അ॒സ്യ । പാ॒രേ ।
 ര॒ജ॒സഃ । ശു॒ക്രം । ജ്യോ॑തിഃ । അ॒ജായ॑ത ॥ തത് । നഃ ।
 പ॒ർഷ॑ത് । അ॒തീ॒തി । ദി॒ഷഃ । അ॒ഗ്നേ॑ । വൈ॒ശ്വാ॒നര॑ ।
 സ്വാ॒ഹാ ॥ നമഃ॑ । സ്വി॒തി । തേ॑ । നി॒ർഘ॑ത ഇ॒തി നിഃ-ഘ॑തേ॒ ।
 വി॒ശ്വരൂ॑പ ഇ॒തി വി॒ശ്വ - രൂ॒പേ । 19 (50)

TS 4.2.5.3

യ॒സ്മയം॑ വി॒ ചൃ॑താ ബ॒ന്ധമേ॒തം ।
 യ॒മേന॑ താ॒ം യ॒ഥ്യാ സം॒വി॒ദാ॒നോ॒ത്ത॒മം നാ॒കമ॑ധി
 രോ॒ഹയേ॑മം ॥
 യത് തേ॑ ദേ॒വീ നി॒ർഘ॑തി-രാ॒ബ്ധബ॒ന്ധ ദാ॑മ
 ഗ്രീ॒വാ॒സ്വവി॑ചർത്യം ।
 ഇ॒ദം തേ॑ തദ് വി॒ഷ്യാമ്യായു॑ഷോ ന മ॒ദ്ധ്യാദ॑ഥാ ജീ॒വഃ
 പി॒തു-മ॑ധി പ്ര॒മു॒ക്തഃ ॥
 യ॒സ്മാസ്മേ॑ അ॒സ്മാഃ ക്രൂ॒ര ആ॒സൻ ജൂ॒ഹോമ്യേ॒ഷാം
 ബ॒ന്ധാനാ॑-മ॒വസ॑ർജനായ ।
 ഭൂ॒മി॒രിതി॑ ത്വാ॒ ജനാ॑ വി॒ദുർ നി॒ർഘ॑തി - [] 20

TS 4.2.5.3 - Padam

അയസ്മയം | വീതി | ചൃത | ബന്ധം | ഏതം || യമേൻ |
 താം | യഥ്യാ | സംഘ്വിദാനേതി സം - വിദാനാ |
 ഉത്തമമിത്യുത്-തമം | നാകം | അധീതി | രോഹയ | ഇമം ||
 യത് | തേ | ദേവീ | നിർ.ഋതിരിതി നിഃ - ഋതിഃ |
 ആബബന്ധേത്യാ - ബബന്ധ | ദാമ | ഗ്രീവാസു |
 അവിചർത്യമിത്യവി - ചർത്യം || ഇദം | തേ | തത് | വീതി |
 സ്യാമി | ആയുഷഃ | ന | മദ്ധ്യാത് | അഥ | ജീവഃ | പിതും |
 അദ്ധി | പ്രമുക്ത ഇതി പ്ര - മുക്തഃ || യസ്മാഃ | തേ |
 അസ്മാഃ | ക്രൂരേ | ആസന് | ജുഹോമി | ഏഷാം |
 ബന്ധാനാം | അവസർജനായേത്യവ-സർജനായ || ഭൂമിഃ |
 ഇതി | ത്വാ | ജനാഃ | വിദുഃ | നിർ.ഋതിരിതി
 നിഃ - ഋതിഃ | **20 (50)**

TS 4.2.5.4

രിതി ത്വാ ഹം പരി വേദ വിശ്വതഃ ||
 അസുന്വന്ത-മയജമാനമിച്ഛ സ്തേനസ്യേത്യാം
 തസ്കരസ്യാന്വേഷി |
 അന്യ-മസ്മ-ദിച്ഛ സാ ത ഇത്യാ നമോ ദേവി നിർ.ഋതേ
 തുഭ്യമസ്തു ||

ദേവീമഹം നിർ.ഋതിം വന്മാനഃ പിതേവ പുത്രം ദസയേ
വചോഭിഃ ।

വിശ്വസ്യ യാ ജായമാനസ്യ വേദ ശിരഃശിരഃ പ്രതി സ്മരീ
വി ചഷ്ടേ ॥

നിവേശനഃ സങ്ഗമനോ വസൂനാം വിശ്വാ രൂപാഭി
ചഷ്ടേ - [] 21

TS 4.2.5.4 - Padam

ഇതി । ത്വാ । അഹം । പരീതി । വേദ । വിശ്വതഃ ॥
അസൂനാന്തം । അയജമാനം । ഇച്ഛ । സേനസ്യ । ഇത്യാം ।
തസ്കരസ്യ । അനിതി । ഏഷി ॥ അന്യം । അസ്മത് । ഇച്ഛ ।
സാ । തേ । ഇത്യാ । നമഃ । ദേവി । നിർ.ഋത ഇതി
നിഃ - ഋതേ । തുഭ്യം । അസ്മു ॥ ദേവീം । അഹം ।
നിർ.ഋതിമിതി നിഃ - ഋതിം । വന്മാനഃ । പിതാ । ഇവ ।
പുത്രം । ദസയേ । വചോഭിരിതി വചഃ - ഭിഃ ॥ വിശ്വസ്യ ।
യാ । ജായമാനസ്യ । വേദ । ശിരഃശിര ഇതി ശിരഃ - ശിരഃ ।
പ്രതീതി । സ്മരീ । വീതി । ചഷ്ടേ ॥ നിവേശന ഇതി
നി - വേശനഃ । സങ്ഗമന ഇതി സം-ഗമനഃ । വസൂനാം ।
വിശ്വാ । രൂപാ । അഭിതി । ചഷ്ടേ । 21 (50)

TS 4.2.5.5

ശചീദിഃ ।

ദേവ ഇവ സവിതാ സത്യധർമ്മേന്ദ്രോ ന തസ്ഥൗ സമരേ
പഥീനാം ॥

സം വരത്രാ ദധാതന നിരാഹാവാൻ കൃണോതന ।

സിഞ്ചാമഹാ അവട-മുദ്രിണം വയം

വിശ്വാ ഹാ സസ്മക്ഷിതം ॥

നിഷ്ക്രതാഹാവ-മവടഃ സുവരത്രഃ സുഷേചനം ।

ഉദ്രിണ്ഠ സിഞ്ചേ അക്ഷിതം ॥

സീരാ യുഞ്ജന്തി കവയോ യുഗാ വി തന്വതേ പൃഥക് ।

ധീരാ ദേവേഷു സ്മൃതാ ॥

യുനക്ത സീരാ വി യുഗാ തനോത കൃതേ യോനൗ

വപതേഹ - [] 22

TS 4.2.5.5 - Padam

ശചീദിരിതി ശചി - ദിഃ ॥ ദേവഃ । ഇവ । സവിതാ ।

സത്യധർമ്മേതി സത്യ - ധർമ്മാ । ഇന്ദ്രഃ । ന । തസ്ഥൗ ।

സമര ഇതി സം - അരേ । പഥീനാം ॥ സമിതി । വരത്രാഃ ।

ദധാതന । നിരിതി । ആഹാവാനിത്യാ - ഹാവാൻ ।

കൃണോതന ॥ സിഞ്ചാമഹൈ । അവടം । ഉദ്രിണം । വയം ।

വിശ്വാ॑ । അഹാ॑ । അദ॑സ്തം । അക്ഷി॑തം ॥
 നിഷ്ക്ര॑താഹാവമിതി നിഷ്ക്ര॑ത - ആഹാ॑വം । അവ॑ടം ।
 സു॒വര॑ത്രമിതി സു॒ - വര॑ത്രം । സു॒ഷേ॒ചന॑മിതി
 സു॒ - സേ॒ചനം ॥ ഉ॒ദ്രി॑ണം । സി॒ഞ്ചേ॑ । അക്ഷി॑തം ॥
 സീരാ॑ । യു॒ജ്ഞ॑ന്തി । ക॒വയഃ॑ । യു॒ഗാ । വീ॒തി । ത॒ന്വതേ॑ ।
 പൃ॒ഥക് ॥ ധീ॒രാഃ । ദേ॒വേഷു॑ । സു॒മ॒താ ॥ യു॒നക്ത॑ । സീരാ॑ ।
 വീ॒തി । യു॒ഗാ । ത॒നോ॒ത । കൃ॒തേ । യോ॒നൗ । വ॒പ॒ത ।

ഇഹ । 22 (50)

TS 4.2.5.6

ബീ॒ജം ।

ഗി॒രാ ച॑ ശ്രു॒ഷ്ടിഃ സദ॑രാ അ॒സ॒ന്നോ॒ നേദീ॑യ ഇ॒ഥ്
 സൃ॒ണ്യാ പ॒ക॒മാ ധേ॑ത് ॥

ലാ॒ങ്ഗ॒ലം പ॒വീ॒ര॒വച്ഛു॑ സു॒ശേ॒വച്ഛു॑ സു॒മ॒തി॒ഥ്സ॑രു ।
 ഉ॒ദി॒ത് കൃ॒ഷ॒തി ഗാ॒മ॒വിം പ്ര॒ഹ॒ർവ്യം ച॑ പീ॒വ॒രീം ।
 പ്ര॒സ്ഥാ॒വദ്-ര॒ഥ॒വാ॒ഹനം ॥

ശു॒നം നഃ॑ ഫാ॒ലാ വി॑ തു॒ദ॒ന്തു ഭൂ॒മിച്ഛു॑ ശു॒നം കീ॒നാശാ॑
 അ॒ഭി യ॑ന്തു വാ॒ഹാൻ ।

ശു॒നം പ॒ർജ്ജ॒ന്യോ മ॒ധുനാ പ॒യോഭിഃ ശു॒നാസീ॒രാ
ശു॒ന-മ॒സ്മാസു॒ ധ॒ത്തം ॥

കാ॒മം കാ॒മദു॒ഷേ ധു॒ക്ഷ മി॒ത്രായ () വരു॑ണായ ച ।

ഇ॒ന്ദ്രാ॒യാഗ॒നയേ പൃ॒ഷ്ണ ഓ॒ഷധീ॒ഭ്യഃ പ്ര॒ജാഭ്യഃ ॥

ഘൃ॒തേന॒ സീ॒താ മ॒ധുനാ സ॒മക്താ വി॒ശൈർ

ദേ॒വൈര॑നു॒മതാ മരു॑ദ്ഭിഃ ।

ഊ॒ർജ്ജ॒സ്വതീ പ॒യസാ പി॒ന്മനാ॒ ഽസ്മാ॒ന്മ

സീ॒തേ പ॒യസാ॑ ഭ്യാ॒വവൃ॑ഥ്സ്വ ॥ 23

TS 4.2.5.6 - Padam

ബീ॒ജം ॥ ഗി॒രാ । ച । ശ്രു॒ഷ്ടിഃ । സ॒ഭരാ ഇ॒തി സ - ഭ॒രാഃ ।

അ॒സത് ॥ നഃ । നേ॒ദീയഃ । ഇത് । സൃ॒ണ്യാ । പ॒ക്വം । ഏ॒തി ।

അ॒യത് । ലാ॒ങ്ഗ॒ലം । പ॒വീ॒ര॒വം । സു॒ശേ॒വമി॒തി

സു - ശേ॒വം । സു॒മതി॑മ്സ॒ർവി॒തി സു॒മതി - മ്സ॒രു ॥

ഉ॒ദി॒തി । ഇത് । കൃ॒ഷ്ണ॒തി । ഗാ॒ം । അ॒വീ॒ം । പ്ര॒ഹർ॒വ്യമി॒തി

പ്ര - ഹർ॒വ്യം । ച । പീ॒വ॒രീം ॥ പ്ര॒സ്ഥാ॒വദി॒തി പ്ര॒സ്ഥ-വ॒ത് ।

ര॒ഥവാ॑ഹ॒നമി॒തി ര॒ഥ - വാ॑ഹ॒നം ॥ ശു॒നം । നഃ । ഫാ॒ലാഃ ।

വീ॒തി । തു॒ദന്തു॒ । ഭൂ॒മീം । ശു॒നം । കീ॒നാശാഃ॑ । അ॒ഭി॒തി ।

യ॒ന്തു । വാ॑ഹാൻ ॥ ശു॒നം । പ॒ർജ്ജ॒ന്യഃ । മ॒ധുനാ ।

പ॒യോഭി॑രി॒തി പ॒യഃ - ഭിഃ । ശു॒നാസീ॒രാ । ശു॒നം ।

അ॒സ്താ॒സു॒ | ധ॒ത്തം॑ || കാ॒മം॑ |

കാ॒മദു॒ഷ ഇ॒തി കാ॒മ - ദു॒ഷേ॒ | ധു॒ക്ഷ॒ | മി॒ത്രായ॑ () |

വരു॑ണായ॑ | ച॒ || ഇ॒ന്ദ്രായ॑ | അ॒ഗ്നയേ॑ | പൃ॒ഷ്ഠേ॑ | ഓ॒ഷധീ॑ഭ്യ

ഇ॒ത്യോ॒ഷധി॑ - ഭ്യഃ॑ | പ്ര॒ജാഭ്യ॑ ഇ॒തി പ്ര॒-ജാഭ്യഃ॑ || ഫൃ॒തേന॑ |

സീ॒താ | മധു॑നാ॒ | സമ॑കേ॒തതി॑ സം - അ॒ക്താ॑ | വി॒ശൈഃ॑ |

ദേ॒വൈഃ॑ | അ॒നുമ॑തേ॒ത്യനു॑-മ॒താ | മരു॑ദ്ഭി॒രിതി॑ മരു॒ത്-ഭിഃ॑ ||

ഊ॒ർജ॑സ്വ॒തീ | പ॒യസാ॑ | പി॒ന്വമാ॑നാ॒ | അ॒സ്താൻ॑ | സീ॒തേ |

പ॒യസാ॑ | അ॒ഭ്യാവ॑വൃ॒ഥ്സ്പേ॒ത്യഭി॑ - ആ॒വവൃ॑ഥ്സ॒ || 23 (72)

(സമോ॑കസൗ - വിശ്വ॑രൂപേ - വി॒ദുർ നിർഭൃ॑തി - രഭി॑ ച॒ഷ്ട

- ഇ॒ഹ - മി॒ത്രായ॑ - ദ്വാ॒വിഷ്ശ॑തിശ്ച) (A5)

TS 4.2.6.1

യാ॒ ജാ॒താ ഓ॒ഷധ॑യോ॒ ദേ॒വേഭ്യ॑ സ്ത്രി॒യുഗം॑ പൂ॒രാ |

മന്ദാ॑മി ബ॒ഭ്രൂണാ॑-മഹ॑ച് ശ॒തം ധാ॑മാ॒നി സ॒പ്ത ച॑ ||

ശ॒തം വോ॑ അ॒ംബ ധാ॑മാ॒നി സഹ॑സ്ര॒മൃത॑ വോ॒ രൂഹഃ॑ |

അ॒മാ ശ॑തക്ര॒തോ യു॑യമി॒മം മേ॑ അ॒ഗദം॑ കൃ॒ത ||

പു॒ഷ്പാവ॑തീഃ പ്ര॒സൂവ॑തീഃ ഫ॒ലിനീ॑-ര॒ഫലാ॑ ഉ॒ത |

അ॒ശാ ഇ॒വ സ॒ജിത്വ॑രീർ വീ॒ര്യഃ॑ പാ॒രയി॑ഷ്ണ॒വഃ॑ ||

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഓഷധീരിതി മാതര-സ്തദ് വോ ദേവീ-രൂപ ബ്രൂവേ ।

രപാച്സി വിഷ്ണുതീരിത രപ - [] 24

TS 4.2.6.1 - Padam

യാഃ । ജാതാഃ । ഓഷധയഃ । ദേവേഭ്യഃ । ത്രിയുഗമിതി
ത്രി - യുഗം । പുരാ ॥ മന്ദാമി । ബഭ്രൂണാം । അഹം । ശതം ।
ധാമാനി । സപ്ത । ച ॥ ശതം । വഃ । അംബ । ധാമാനി ।
സഹസ്രം । ഉത । വഃ । രൂഹഃ ॥ അഥ । ശതക്രത ഇതി
ശത - ക്രതഃ । യുയം । ഇമം । മേ । അഗദം । കൃത ॥
പുഷ്പാവതീരിതി പുഷ്പ - വതീഃ । പ്രസൂവതീരിതി
പ്ര-സൂവതീഃ । ഫലിനീഃ । അഫലാഃ । ഉത ॥ അശ്വാഃ । ഇവ ।
സജിത്വരീരിതി സ - ജിത്വരീഃ । വീര്യഃ । പാരയിഷ്ണവഃ ॥
ഓഷധീഃ । ഇതി । മാതരഃ । തത് । വഃ । ദേവീഃ । ഉപേതി ।
ബ്രൂവേ ॥ രപാച്സി । വിഷ്ണുതീരിതി വി - ഷ്ണുതീഃ । ഇത ।
രപഃ । 24 (50)

TS 4.2.6.2

-ശ്ചാതയമാനാഃ ॥

അശ്വത്ഥേ വോ നിഷ്വദനം പർണേ വോ വസതിഃ കൃതാ ।
ഗോഭാജ ഇത് കിലാസഥ യഥ് സനവഥ പുരുഷം ॥
യദഹം വാജയ-ന്നിമാ ഓഷധീർ. ഹസ്ത ആദയേ ।

ആത്മാ യക്ഷ്മസ്യ നശ്യതി പുരാ ജീവഗൃഭോ യഥാ ॥
 യദോഷധയഃ സംഗച്ഛന്തേ രാജാനഃ സമിതാവിവ ।
 വിപ്രഃ സ ഉച്യതേ ഭിഷഗ്-രക്ഷോഹാ മീവചാതനഃ ॥
 നിഷ്ക്രൂതിർ നാമ വോ മാതാ **ഽഥാ** യൂയം സ്ഥ സംക്യുതീഃ ।
 സരാഃ പതന്ത്രിണീഃ - [] 25

TS 4.2.6.2 - Padam

ചാതയമാനാഃ ॥ അശ്വത്ഥേ । വഃ । നിഷ്വന്നമിതി
 നി - സദനം । പർണേ । വഃ । വസതിഃ । കൃതാ ॥ ഗോഭാജ
 ഇതി ഗോ-ഭാജഃ । ഇത് । കില । അസഥ । യത് । സനവഥ ।
 പുരുഷം ॥ യത് । അഹം । വാജയന് । ഇമാഃ । ഓഷധീഃ ।
 ഹസ്തേ ॥ ആദധ ഇത്യാ - ദധേ ॥ ആത്മാ । യക്ഷ്മസ്യ ।
 നശ്യതി । പുരാ । ജീവഗൃഭ ഇതി ജീവ - ഗൃഭഃ । യഥാ ॥
 യത് । ഓഷധയഃ । സംഗച്ഛന്തേ ഇതി സം - ഗച്ഛന്തേ ।
 രാജാനഃ । സമിതാവിതി സം-ഇതൗ । ഇവ ॥ വിപ്രഃ । സഃ ।
 ഉച്യതേ । ഭിഷക് । രക്ഷോഹേതി രക്ഷഃ - ഹാ ।
 അമീവചാതന ഇത്യമീവ - ചാതനഃ ॥ നിഷ്ക്രൂതിരിതി
 നിഃ - കൃതീഃ । നാമ । വഃ । മാതാ । അഥ । യൂയം । സ്ഥ ।
 സംക്യുതീരിതി സം-കൃതീഃ ॥ സരാഃ । പതന്ത്രിണീഃ । 25
 (50)

TS 4.2.6.3

സ്ഥന യദാമയതി നിഷ്കൃത ॥
 അന്യാ വോ അന്യാ-മവതന്യാഽന്യസ്യോ ഉപാവത ।
 താഃ സർവാ ഓഷധയഃ സംവിദാനാ ഇദം മേ
 പ്രാവതാ വചഃ ॥
 ഉച്ഛൃഷ്ടാ ഓഷധീനാം ഗാവോ ഗോഷ്ഠാദിവേരതേ ।
 ധനം സനിഷ്യന്തീനാ-മാത്മാനം തവ പുരുഷ ॥
 അതി വിശ്വാഃ പരിഷ്വാഃ സ്തേന ഇവ വ്രജ-മക്രമുഃ ।
 ഓഷധയഃ പ്രാച്യുച്യവൂർ യത് കിം ച തനുവാച് രപഃ ॥

യാ - [] 26

TS 4.2.6.3 - Padam

സ്ഥന । യത് । ആമയതി । നിരിതി । കൃത ॥ അന്യാ । വഃ ।
 അന്യാം । അവതൂ । അന്യാ । അന്യസ്യാഃ । ഉപേതി ।
 അവത ॥ താഃ । സർവാഃ । ഓഷധയഃ । സംവിദാനാ ഇതി
 സം - വിദാനാഃ । ഇദം । മേ । പ്രേതി । അവത । വചഃ ॥
 ഉദിതി । ശൃഷ്ടാഃ । ഓഷധീനാം । ഗാവഃ ।
 ഗോഷ്ഠാദിതി ഗോ - സ്ഥാത് । ഇവ । ഹാരതേ ॥ ധനം ।
 സനിഷ്യന്തീനാം । ആത്മാനം । തവ । പുരുഷ ॥ അതീതി ।
 വിശ്വാഃ । പരിഷ്വാ ഇതി പരി - സ്ഥാഃ । സ്തേനഃ । ഇവ ।

പ്രജം । അക്രമുഃ ॥ ഓഷധയഃ । പ്രേതി । അചുചുവുഃ ।
 യത് । കിം । ച । തനുവാം । രപഃ ॥ യാഃ । 26 (50)

TS 4.2.6.4

-സ ആതസ്ഥു-രാത്മാനം യാ ആവിവിശുഃ പരുഃപരുഃ ।
 താസ്മൈ യക്ഷ്മം വി ബാധന്താ-മുഗ്രോ മദ്ധ്യമശീ-രിവ ॥
 സാകം യക്ഷ്മ പ്ര പത ശ്യേനേന കികിദീവിനാ ।
 സാകം വാതസ്യ ധ്രാജ്യം സാകം നശ്യ നിഹാകയാ ॥
 അശ്വാവതീഃ സോമവതീ-മൂർജയന്തീ-മുദോജസം ।
 ആ വിഥ്സി സർവാ ഓഷധീരസ്മാ അരിഷ്ടതാതയേ ॥
 യാഃ ഫലിനീർ യാ അഫലാ അപുഷ്ടാ യാശ്ച പുഷ്പിണീഃ ।
 ബൃഹസ്സതിപ്രസൂതാ സ്താനോ മുഞ്ചന്താഹസഃ ॥

യാ- [] 27

TS 4.2.6.4 - Padam

തേ । ആതസ്ഥുരിത്യാ - തസ്ഥുഃ । ആത്മാനം । യാഃ ।
 ആവിവിശുരിത്യാ - വിവിശുഃ । പരുഃപരുരിതി
 പരുഃ - പരുഃ ॥ താഃ । തേ । യക്ഷ്മം । വീതി । ബാധന്താം ।
 ഉഗ്രഃ । മദ്ധ്യമശീരിതി മദ്ധ്യമ - ശീഃ । ഇവ ॥ സാകം ।
 യക്ഷ്മ । പ്രേതി । പത । ശ്യേനേന । കികിദീവിനാ ॥
 സാകം । വാതസ്യ । ധ്രാജ്യം । സാകം । നശ്യ ।

നിഹാകയേതി നി - ഹാകയാ ॥

അശ്വാവതീമിത്യശ്വ - വതീം । സോമവതീമിതി

സോമ - വതീം । ഊർജയന്തീം ।

ഉദോജസമിത്യുത്-ഓജസം ॥ ഏതി । വിമ്സി । സർവാഃ ।

ഓഷധീഃ । അസ്മൈ । അരിഷ്ടതായ ഇത്യരിഷ്ട-തായേ ॥

യാഃ । ഫലിനീഃ । യാഃ । അഫലാഃ । അപുഷ്പാഃ । യാഃ । ച ।

പുഷ്പിണീഃ ॥ ബൃഹസ്പതിപ്രസൂതാ ഇതി

ബൃഹസ്പതി - പ്രസൂതാഃ । താഃ । നഃ । മുഞ്ചന്തു ।

അഹ്സഃ ॥ യാഃ । **27 (50)**

TS 4.2.6.5

ഓഷധയഃ സോമരാജ്ഞീഃ പ്രവിഷ്ടാഃ പൃഥിവീമനു ।

താസാം തമസ്യുത്തമാ പ്ര ണോ ജീവാതവേ സുവ ॥

അവപതന്തീ-രവദൻ ദിവ ഓഷഭയഃ പരി ।

യം ജീവ-മശ്ഞവാമഹൈ ന സ രിഷ്ടാതി പുരുഷഃ ॥

യാശ്ചേദ-മുപ-ശൃണ്വന്തി യാശ്ച ദൂരം പരാഗതാഃ ।

ഇഹ സങ്ഗത്യ താഃ സർവാ അസ്മൈ സം ദത്ത ഭേഷജം ॥

മാ വോ രിഷത് ഖനിതാ യസ്മൈ ചാഹം ഖനാമി വഃ () ।

ദിവ-ചതുഷ്വ-ദസ്മാകച്ഛ് സർവ-മസ്തന്നാതുരം ॥

ഓഷധയഃ സം വദന്തേ സോമേന സഹ രാജന്താ ।
 യസ്മൈ കരോതി ബ്രാഹ്മണസ്തേ രാജൻ പാരയാമസി ॥ 28

TS 4.2.6.5 - Padam

ഓഷധയഃ । സോമരാജന്തീരിതി സോമ - രാജന്തീഃ ।
 പ്രവിഷ്ടാ ഇതി പ്ര-വിഷ്ടാഃ । പൃഥ്വിവീം । അനു ॥ താസാം ।
 താം । അസി । ഉത്തമേത്യുത്-തമാ । പ്രേതി । നഃ ।
 ജീവാതവേ । സുവ ॥ അവപതന്തീരിത്യവ - പതന്തീഃ ।
 അവദന് । ദിവഃ । ഓഷധയഃ । പരി ॥ യം । ജീവം ।
 അശ്ഞാവാമഹൈ । ന । സഃ । രിഷ്ടാതി । പൂരുഷഃ ॥ യാഃ ।
 ച । ഇദം । ഉപശൃണ്വന്തീത്യുപ - ശൃണ്വന്തി । യാഃ । ച ।
 ദൂരം । പരാഗതാ ഇതി പരാ - ഗതാഃ ॥ ഇഹ ।
 സങ്ഗത്യേതി സം - ഗത്യ । താഃ । സർവാഃ । അസ്മൈ ।
 സമിതി । ദത്ത । ഭേഷജം ॥ മാ । വഃ । രിഷത് । ഖനിതാ ।
 യസ്മൈ ॥ ച । അഹം । ഖനാമി । വഃ () ॥ ദിപദിതി
 ദി - പത് । ചതുഷ്ചദിതി ചതുഃ - പത് । അസ്മാകം । സർവം ।
 അസ്മൈ । അനാതുരമിത്യനാ - തുരം ॥ ഓഷധയഃ । സമിതി ।
 വദന്തേ । സോമേന । സഹ । രാജന്താ ॥ യസ്മൈ । കരോതി ।
 ബ്രാഹ്മണഃ । തം । രാജന് । പാരയാമസി ॥ 28 (68)

(രപഃ - പതത്രിണീർ - യാ - അഹ്സോ യാഃ -
 വനാമി വോ - ഷ്യാദശ ച) (A6)

TS 4.2.7.1

മാ നോ ഹിഹ്സീജ്ജനിതാ യഃ പൃഥിവ്യാ യോ വാ ദിവ്
 സത്യധർമ്മാ ജ്ജാന ।

യശ്ചാപശ്ചന്ദ്രാ ബൃഹതീർ ജ്ജാന ക്സൈ ദേവായ
 ഹവിഷാ വിധേമ ॥

അഭ്യാവർതസ്വ പൃഥിവി യജ്ഞേന പയസാ സഹ ।

വപാം തേ അഗ്നിരിഷിതോ ഽവ സർപതു ॥

അഗ്നേ യത് തേ ശുക്രം യച്ഛന്ദ്രം യത് പൃതം

യദ്-യജ്ഞീയം ।

തദ്-ദേവേഭ്യോ ഭരാമസി ॥

ഇഷ്ടമൂർജ്ജമഹമിത ആ - [] 29

TS 4.2.7.1 - Padam

മാ । നഃ । ഹിഹ്സീത് । ജനിതാ । യഃ । പൃഥിവ്യാഃ । യഃ ।

വാ । ദിവം । സത്യധർമ്മേതി സത്യ - ധർമ്മാ । ജ്ജാന ॥ യഃ ।

ച । അപഃ । ചന്ദ്രാഃ । ബൃഹതീഃ । ജ്ജാന । ക്സൈ ॥

ദേവായ । ഹവിഷാ । വിധേമ ॥

അഭ്യാവർതസ്വേത്യഭി - ആവർതസ്വ । പൃഥിവി ।

യജേ॑ഞൻ । പയ॑സാ । സഹ॑ ॥ വ॒പാം । തേ॑ । അ॒ഗ്നിഃ ।
 ഇ॒ഷി॒തഃ । അ॒വേതി॑ । സ॒ർപ॒തു ॥ അ॒ഗ്നേ॑ ॥ യത്॑ । തേ॑ ।
 ശു॒ക്രം । യത്॑ । ച॒ന്ദ്രം । യത്॑ । പൃ॒തം । യത്॑ । യജ॑ണീയം ॥
 തത്॑ । ദേ॒വേഭ്യഃ॑ । ഭ॒രാമ॑സി ॥ ഇ॒ഷം । ഊ॒ർജം॑ ॥ അ॒ഹം ।
 ഇ॒തഃ । ഏ॒തി । 29 (50)

TS 4.2.7.2

ദ॒ദ ഋ॒തസ്യ॑ ധാ॒ന്തോ॑ അ॒മൃത॑സ്യ യോ॒നേഃ॑ ।
 ആ॒ നോ॒ ഗോ॒ഷു വി॒ശ്വാ॒ഷധീ॑ഷു ജഹാ॑മി
 സേ॒ദി-മ॑നി॒രാ-മ॑വീ॒വാം ॥
 അ॒ഗ്നേ ത॒വ ശ്ര॒വോ വ॒യോ മ॑ഹി॒ ദ്രാജ॑ന്ത്യർച॒യോ
 വി॒ഭാവ॑സോ ।
 ബൃ॒ഹദ്ദാ॑നോ॒ ശവ॑സാ॒ വാജ॑മൃ॒ക്ഥ്യം ദ॑ധാ॒സി
 ദാ॒ശുഷേ॑ ക॒വേ ॥
 ഇ॒രജ്യ॑ന്നഗ്നേ പ്ര॒ഥയ॑സ്വ ജ॒ന്തുഭി॑ര॒സ്മേ രാ॒യോ അ॑മർത്യ ।
 സ ദ॒ർശ॑ത॒സ്യ വ॑പു॒ഷോ വി॑ രാജ॒സി പൃ॒ണക്ഷി॑
 സാ॒നസി॑ꣳ ര॒യിം ॥
 ഊ॒ർജോ॑ ന॒പാജ॑ജാത॒വേദഃ॑ സു॒ശസ്തി॑ഭി॒ർ മ॑ന്ദ॒സ്വ - [] 30

TS 4.2.7.2 - Padam

ദദേ | ഋതസ്യ | ധാമ്നഃ | അമൃതസ്യ | യോനേഃ || ഏതി | നഃ |
 ഗോഷു | വിശതു | ഏതി | ഓഷധീഷു | ജഹാമി | സേദിം |
 അനിരാം | അമീവാം || അഗ്നേ | തവ | ശ്രവഃ | വയഃ | മഹി |
 ഭ്രാജന്തി | അർചയഃ | വിഭാവസോ ഇതി വിഭാ - വസോ ||
 ബൃഹദ്ഭാനോ ഇതി ബൃഹത്-ഭാനോ | ശവസാ | വാജം |
 ഉക്ഥ്യം | ദധാസി | ദാശുഷേ | കവേ || ഇരജ്യന് | അഗ്നേ |
 പ്രഥയസ്വ | ജന്തുഭിരിതി ജന്തു-ഭിഃ | അസ്മേ ഇതി | രായഃ |
 അമർത്യ || സഃ | ദർശതസ്യ | വപുഷഃ | വീതി | രാജസി |
 പൃണക്ഷി | സാനസിം | രയിം || ഊർജഃ | നപാത് |
 ജാതവേദ ഇതി ജാത - വേദഃ | സുശസ്തിഭിരിതി
 സുശസ്തി - ഭിഃ | മന്ദസ്വ | **30 (50)**

TS 4.2.7.3

ധീതിഭിർ ഹിതഃ |
 ത്വേ ഇഷഃ സം ദധൂർ ഭൂരിരേതസ-ശ്ചിത്രോത്ഥയോ
 വാമജാതാഃ ||
 പാവകവർചഃ ശുക്രവർചാ അനൂനവർചാ ഉദീയർഷി
 ഭാനുനാ ||
 ഭാനുനാ |

പു॒ത്രഃ പി॒തരാ॑ വി॒ചര॑ന്നുപാ॒വസ്യു॑ഭേ പൃ॒ണക്ഷി॑ രോ॒ദസി॑ ॥
 ജ॒താവാ॑നം മ॒ഹിഷം॑ വി॒ശ്വച॑ർഷ॒ണിമ॒ഗ്നിഃ॑ സു॒തായ॑ ദധി॒രേ
 പു॒രോ ജനാഃ॑ ।

ശ്രു॒ത॑ർക॒ർണഃ॑ സ॒പ്രഥ॑സ്തഥം ത്വാ ഗി॒രാ ദൈ॒വ്യം
 മാ॒നു॒ഷാ യു॒ഗാ ॥

നി॒ഷ്കൃ॑താർ-മദ്ധ്യ॒രസ്യ॑ പ്രചേ॒തസം॑ ക്ഷയ॒ന്തഃ॑ രാധ॒സേ
 മഹേ॑ ।

രാ॒തിം ഭൃ॒ഗുണാ॑മു॒ശിജം॑ ക॒വിക്ര॑തും പൃ॒ണക്ഷി॑

സാന॒സിഃ - [] 31

TS 4.2.7.3 - Padam

ധീ॒തിഭി॑രിതി ധീ॒തി - ഭിഃ॑ । ഹി॒തഃ ॥ ത്വേ॑ ഇ॒തി । ഇ॒ഷഃ॑ ।
 സ॒മിതി॑ । ദധുഃ॑ । ഭൃ॒രിരേ॑തസ ഇ॒തി ഭൃ॒രി - രേ॑തസഃ ।
 ചി॒ത്രോത॑യ ഇ॒തി ചി॒ത്ര - ഊ॒തയഃ॑ । വാ॒മജാ॑താ ഇ॒തി
 വാ॒മ - ജാ॑താഃ ॥ പാ॒വക॑വർചാ ഇ॒തി പാ॒വക - വർ॑ചാഃ ।
 ശു॒ക്രവർ॑ചാ ഇ॒തി ശു॒ക്ര - വർ॑ചാഃ । അ॒നു॒നവർ॑ചാ
 ഇ॒ത്യനു॑ന-വർചാഃ । ഉ॒ദിതി॑ । ഇ॒യർഷി॑ । ഭാ॒നുനാ॑ ॥ പു॒ത്രഃ ।
 പി॒തരാ॑ । വി॒ചര॑ന്നിതി വി - ച॒രന് । ഉ॒പേതി॑ । അ॒വസി॑ ।
 ഉ॒ഭേ ഇ॒തി । പൃ॒ണക്ഷി॑ । രോ॒ദസി॑ ഇ॒തി ॥

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഋതാവാ॑നമിത്യു॒ത - വാ॒നം । മഹി॑ഷം ।

വിശ്വ॑ചർഷ॒ണിമി॑തി വിശ്വ - ചർഷ॒ണിം । അ॒ഗ്നിം ।

സു॒മായ॑ । ദധി॒രേ । പു॒രഃ । ജനാഃ॑ ॥ ശ്രു॒ത്കർണ॑മിതി

ശ്രു॒ത - കർണ॑ം । സ॒പ്രഥ॑സ്തമി॒തി സ॒പ്രഥഃ॑ - തമം । ത്വാ ।

ഗിരാ॑ । ദൈ॒വ്യം । മാ॒നുഷാ॑ । യു॒ഗാ ॥ നിഷ്കൃ॑താ॒രമി॑തി

നിഃ - കർതാ॑രം । അ॒ദ്ധാര॑സ്യ । പ്ര॒ചേത॑സമി॒തി

പ്ര - ചേത॑സം । ക്ഷയ॑ന്തം । രാ॒ധസേ॑ । മഹേ॑ ॥ രാ॒തിം ।

ഭൃഗു॑ണാം । ഉ॒ശിജം॑ । ക॒വിക്ര॑തു॒മിതി॑ ക॒വി - ക്ര॑തും ।

പൃ॒ണക്ഷി॑ । സാ॒നസി॑ം । 31 (50)

TS 4.2.7.4

രയിം ॥

ചി॒തഃ സ്ഥ॑ പരി॒ചിത॑ ഊർദ്ധ്വ॒ചിതഃ॑ ശ്ര॒യദ്ധ്വം॑ തയാ॑

ദേ॒വത॑യാ ങ്ഗി॒രസാ॑ദ് ധൃ॒വാഃ സീ॑ദത ॥

ആ॒ പ്യായ॑സ്വ സമേ॒തു തേ॑ വി॒ശ്വതഃ॑ സോ॒മ വൃ॑ഷ്ണീ॒യം ।

ഭവാ വാ॒ജസ്യ॑ സ॒ങ്ഗമേ॑ ॥

സം തേ॑ പയാ॑സ്സി സമു॑ യന്തു॒ വാ॒ജാഃ സം

വൃ॑ഷ്ണീ॒യാന്യഭി॑മാതി॒ഷാഹഃ॑ ।

ആപ്യായമാനോ അമൃതായ സോമ ദിവീ

ശ്രവാഽസ്യുത്തമാനി ധിഷ്വ ॥ 32

TS 4.2.7.4 - Padam

രയിം ॥ ചിതഃ । സ്ഥ । പരിചിത ഇതി പരി - ചിതഃ ।

ഊർദ്ധ്വചിത ഇത്യൂർദ്ധ്വ - ചിതഃ । ശ്രയദ്ധ്വം । തയാ ।

ദേവതയാ । അങ്ഗിരസ്വത് । ധ്രുവാഃ । സീദത ॥ ഏതി ।

പ്യായസ്വ । സമിതി । ഏതു । തേ । വിശ്വതഃ । സോമ ।

വൃഷ്ണീയം ॥ ഭവ । വാജസ്യ । സങ്ഗമ ഇതി സം - ഗമേ ॥

സമിതി । തേ । പയാഽസി । സമിതി । ഉ । യന്തു । വാജാഃ ।

സമിതി । വൃഷ്ണീയാനി । അഭിമാതിഷാഹ

ഇത്യഭിമാതി - സാഹഃ ॥ ആപ്യായമാന

ഇത്യാ - പ്യായമാനഃ । അമൃതായ । സോമ । ദിവീ ।

ശ്രവാഽസി । ഉത്തമാനീത്യുത് - തമാനി । ധിഷ്വ ॥ 32 (39)

(ആ - മന്ദസ്വ - സാനസി - മേകാന്നചത്വാരിഽശ്വ) (A7)

TS 4.2.8.1

അഭ്യസ്ഥാദ്-വിശ്വാഃ പൃതനാ അരാതീസ്തദഗ്നിരാഹ

തദു സോമ ആഹ ।

ബൃഹസ്പതിഃ സവിതാ തന് ആഹ പൃഷ്വാ മാ ധാഥ്

സുകൃതസ്യ ലോകേ ॥

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

യദക്രന്ദഃ പ്രഥമം ജായമാന ഉദ്യന്ത് സമുദ്രാദുത വാ
പുരീഷാത് ।

ശ്വേനസ്യ പക്ഷാ ഹരിണസ്യ ബാഹു ഉപസ്തൂതം
ജനിമ തത് തേ അർവന് ॥

അപാം പൃഷ്ഠമസി യോനീരഗ്നേഃ സമുദ്രമഭിതഃ പിമ്പമാനം ।
വർദ്ധമാനം മഹ - [] 33

TS 4.2.8.1 - Padam

അഭീതി । അസ്ഥാത് । വിശ്വാഃ । പുതനാഃ । അരാതീഃ ।

തത് । അഗ്നിഃ । ആഹ । തത് । ഉ । സോമഃ । ആഹ ॥

ബൃഹസ്పതിഃ । സവിതാ । തത് । മേ । ആഹ । പൃഷാ । മാ ।

അധാത് । സുകൃതസ്യേതി സു - കൃതസ്യ । ലോകേ ॥

യത് । അക്രന്ദഃ । പ്രഥമം । ജായമാനഃ । ഉദ്യന്നിത്യുത്-യന് ।

സമുദ്രാത് । ഉത । വാ । പുരീഷാത് ॥ ശ്വേനസ്യ । പക്ഷാ ।

ഹരിണസ്യ । ബാഹു ഇതി । ഉപസ്തൂതമിത്യുപ - സ്തൂതം ।

ജനിമ । തത് । തേ । അർവന് ॥ അപാം । പൃഷ്ഠം । അസി ।

യോനിഃ । അഗ്നേഃ । സമുദ്രം । അഭിതഃ । പിമ്പമാനം ॥

വർദ്ധമാനം । മഹഃ । 33 (50)

TS 4.2.8.2

ആ ച പുഷ്കരം ദിവോ മാത്രയാ വരിണാ പ്രഥസ്യ ॥
 ബ്രഹ്മ ജജ്ഞാനം പ്രഥമം പുരസ്താദ് വി സീമതഃ സുരുചോ
 വേന ആവഃ ।

സ ബുദ്ധിയാ ഉപമാ അസ്യ വിഷ്ടാഃ സതശ്ച
 യോനിമസതശ്ച വിവഃ ॥

ഹിരണ്യഗർഭഃ സമവർത്തതാഗ്രേ ഭൂതസ്യ ജാതഃ പതിരേക
 ആസീത് ।

സ ദാധാര പൃഥിവീം ദ്യാമുതേമാം ക്വൈസ്തേ ദേവായ
 ഹവിഷാ വിധേമ ॥

ദ്രഷ്ടവ്യസ്തന് പൃഥിവീമനു - [] 34

TS 4.2.8.2 - Padam

ഏതി । ച । പുഷ്കരം । ദിവഃ । മാത്രയാ । വരിണാ । പ്രഥസ്യ ॥
 ബ്രഹ്മ । ജജ്ഞാനം । പ്രഥമം । പുരസ്താത് । വീതി ।

സീമതഃ । സുരുച ഇതി സു-രുചഃ । വേനഃ । ആവഃ ॥ സഃ ।
 ബുദ്ധിയാഃ । ഉപമാ ഇത്യുപ - മാഃ । അസ്യ । വിഷ്ടാ ഇതി
 വി - സ്ഥാഃ । സതഃ । ച । യോനിം । അസതഃ । ച । വിവഃ ॥

ഹിരണ്യഗർഭ ഇതി ഹിരണ്യ - ഗർഭഃ । സമിതി ।

അവർത്തത । അഗ്രേ । ഭൂതസ്യ । ജാതഃ । പതിഃ । ഏകഃ ।

ആ॒സീ॒ത് || സഃ | ദാ॒ധാ॒ര | പൃ॒ഥി॒വീം | ദ്യാം | ഉ॒ത | ഇ॒മാം |
ക॒സ്മൈ॑ | ദേ॒വായ॑ | ഹ॒വി॒ഷാ | വി॒ധേ॒മ || ദ്ര॒സ്തം | ച॒സ്മ॒ൻ |
പൃ॒ഥി॒വീം | അ॒നി॒തി | **34 (50)**

TS 4.2.8.3

-ദ്യാ॒മി॒മം ച॑ യോ॒നി॒മനു॑ യശ്ച॑ പൂ॒ർവഃ॑ |
തൃ॒തീ॒യം യോ॒നി॒മനു॑ സ॒ഞ്ച॒ര॒ന്തം॑ ദ്ര॒സ്തം ജു॒ഹോ॒മ്യനു॑
സ॒പ്തം॑ ഹോ॒ത്രാഃ॑ ||
നമോ॑ അ॒സ്തു സ॒ർവേ॒ഭ്യോ യേ॑ കേ ച॑ പൃ॒ഥി॒വീ॒മനു॑ |
യേ അ॒ന്തരി॑ക്ഷേ॒ യേ ദി॒വി തേ॒ഭ്യഃ സ॒ർവേ॒ഭ്യോ നമഃ॑ ||
യേഽദോ॑ രോ॒ചനേ॑ ദി॒വോ യേ॑ വാ സൂ॒ര്യ॒സ്യ ര॒ശ്മി॑ഷു |
യേഷാ॑മ॒സ്തു സദഃ॑ കൃ॒തം തേ॒ഭ്യഃ സ॒ർവേ॒ഭ്യോ നമഃ॑ ||
യാ ഇ॒ഷവോ॑ യാതു॒ധാനാ॑നാം () യേ॒ വാ
വ॒ന॒സ്തതീ॑ശ്വ॒രനു॑ |
യേ വാ ഽവ॒ഭേഷു॑ ശേ॒രതേ॑ തേ॒ഭ്യഃ സ॒ർവേ॒ഭ്യോ നമഃ॑ || **35**

TS 4.2.8.3 - Padam

ദ്യാം | ഇ॒മാം | ച॑ | യോ॒നിം | അ॒നി॒തി | യഃ | ച॑ | പൂ॒ർവഃ॑ ||
തൃ॒തീ॒യം | യോ॒നിം | അ॒നി॒തി | സ॒ഞ്ച॒ര॒ന്തമി॑തി
സം - ച॒ര॒ന്തം | ദ്ര॒സ്തം | ജു॒ഹോ॒മി | അ॒നി॒തി | സ॒പ്തം॑ |
ഹോ॒ത്രാഃ॑ || നമഃ॑ | അ॒സ്തു | സ॒ർവേ॒ഭ്യഃ | യേ | കേ | ച॑ |

പൃഥ്വിവീം | അനു || യേ | അന്തരീക്ഷേ | യേ | ദിവീ | തേഭ്യഃ |
 സർവ്വേഭ്യഃ | നമഃ || യേ | അദഃ | രോചനേ | ദിവഃ | യേ | വാ |
 സൂര്യസ്യ | രശ്മിഷു || യേഷാം | അഹ്നിത്യപ്-സു | സദഃ |
 കൃതം | തേഭ്യഃ | സർവ്വേഭ്യഃ | നമഃ || യാഃ | ഇഷവഃ |
 യാതുധാനാനാമിതി യാതു - ധാനാനാം () | യേ | വാ |
 വനസ്സതീൻ | അനു || യേ | വാ | അവഭേഷു | ശേരതേ |
 തേഭ്യഃ | സർവ്വേഭ്യഃ | നമഃ || 35 (61)

(മഹോ - സനു - യാതുധാനാനാ - മേകാദശ ച) (A8)

TS 4.2.9.1

ധ്രുവാഽസി ധരുണാഽസ്ത്വതാ വിശ്വകർമ്മണാ സുകൃതാ |
 മാ ത്വാ സമുദ്ര ഉദ് വധീന്മാ സുപർണോ ഽവ്യഥമാനാ
 പൃഥ്വിവീം ദൃഢ ||

പ്രജാപതിസ്ത്വാ സാദയതു പൃഥ്വിവ്യാഃ പൃഷ്ഠേ വൃചസ്വതീം
 പ്രഥസ്വതീം പ്രഥോ ഽസി പൃഥ്വിവൃസി ഭൂരസി
 ഭൂമിരസ്യദിതിരസി വിശ്വധായാ വിശ്വസ്യ ഭൂവനസ്യ
 ധർത്രി പൃഥ്വിവീം യച്ഛ പൃഥ്വിവീം ദൃഢ പൃഥ്വിവീം മാ
 ഹിഽസീർ വിശ്വസ്മൈ പ്രാണായാപനായ
 വ്യാനായോദാനായ പ്രതിഷ്ഠായൈ - [] 36

TS 4.2.9.1 - Padam

ധ്രുവാ॑ । അ॒സി॒ । ധ॒രു॒ണാ॑ । അ॒സ്തൃ॑താ । വി॒ശ്വക॑ർമ്മ॒ണേതി॑
വി॒ശ്വ - ക॑ർമ്മ॒ണാ॑ । സുകൃ॑തേതി॒ സു - കൃ॑താ ॥ മാ॑ । ത്വാ॑ ।
സ॒മുദ്രഃ॑ । ഉ॒ദിതി॑ । വ॒ധീത്॑ । മാ॑ ।

സു॒പ॒ർണ ഇതി॑ സു - പ॒ർണഃ॑ । അ॒വൃ॑മ॒മാനാ॑ । പൃ॒ഥ്വി॒വീം ।
ഭൃ॒ഹ॒ ॥ പ്ര॒ജാപ॑തിരിതി॒ പ്ര॒ജാ-പ॑തിഃ । ത്വാ॑ । സാ॒ദയ॑തു ।
പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ॑ । പൃ॒ഷ്ഠേ॑ । വൃ॒ച॒സ്വതീം॑ । പ്ര॒ഥ॒സ്വതീം॑ । പ്ര॒ഥഃ॑ ।
അ॒സി॒ । പൃ॒ഥ്വി॒വീ॑ । അ॒സി॒ । ഭൃഃ॑ । അ॒സി॒ । ഭൃ॒മിഃ॑ । അ॒സി॒ ।
അ॒ദി॑തിഃ । അ॒സി॒ । വി॒ശ്വധാ॑യാ ഇതി॒ വി॒ശ്വ - ധാ॑യാഃ ।
വി॒ശ്വ॑സ്യ । ഭൃ॒വ॒ന॒സ്യ॑ । ധ॒ർത്രി॑ । പൃ॒ഥ്വി॒വീം । യ॒ജ്ഞ॑ ।

പൃ॒ഥ്വി॒വീം । ഭൃ॒ഹ॒ । പൃ॒ഥ്വി॒വീം । മാ॑ । ഹി॒ഹ്വ॑സീഃ ।
വി॒ശ്വ॑സ്മൈ । പ്രാ॒ണായേ॑തി പ്രാ - അ॒നായ॑ ।
അ॒പാ॒നായേ॑ത്യപ - അ॒നായ॑ । വൃ॒ണായേ॑തി വി-അ॒നായ॑ ।
ഉ॒ദാ॒നായേ॑ത്യുത് - അ॒നായ॑ । പ്ര॒തി॒ഷ്ഠാ॑യാ ഇതി॒
പ്ര॒തി - സ്ഥാ॑യൈ ॥ **36 (50)**

TS 4.2.9.2

ച॒രിത്രാ॑യാഗ്നി॒സ്ത്വാ॑ ടഭി॒ പാ॑തു മ॒ഹ്യാ സ്വ॒സ്ത്വാ॑ ച॒രഭി॑ഷാ
ശ॒ന്തമേ॑ന തയാ॒ ദേ॒വതയാ॑ ട്വേ॒ഹിര॑സ്വാദ്-ധ്രു॒വാ സീ॑ഭ ॥
കാ॒ണ്ഡാ॑ത്കാ॒ണ്ഡാ॑ത് പ്ര॒രോഹ॑ന്തീ പ॒രുഷഃ॑പ॒രുഷഃ॑ പ॒രി ।

ഏ॒വാ॒ നോ॑ ദൂ॒ർവേ॒ പ്ര॒ തനു॑ സഹ॒സ്രേ॑ണ ശതേ॒ന ച॑ ॥
 യാ ശതേ॒ന പ്ര॒തനോ॑ഷി സഹ॒സ്രേ॑ണ വി॒രോഹ॑സി ।
 തസ്യ॑ാസ്മൈ॒ ദേവീ॑ഷ്ടകേ വി॒ധേമ॑ ഹവി॒ഷാ വ॒യം ॥
 അ॒ഷാഽധാ॑ ഽസി സഹ॒മാനാ॑ സഹ॒സ്യാരാ॑തീഃ
 സഹ॒സ്യാരാ॑തീയതഃ സഹ॒സ്വ പൃ॒തനാഃ॑ സഹ॒സ്വ
 പൃ॒തന്യുതഃ॑ ।

സഹസ്രവീര്യം - [] 37

TS 4.2.9.2 - Padam

ച॒രിത്രാ॑യ । അ॒ഗ്നിഃ । ത്വാ॒ । അ॒ഭീതി॑ । പാ॒തു । മ॒ഹ്യം ।
 സ്വ॒സ്ത്യാ । ഛ॒ർദ്ദിഷാ॑ । ശ॒ന്തമേ॒നേതി॑ ശം - തമേ॒ന । തയാ॑ ।
 ദേ॒വത॑യാ । അ॒ങ്ഗീ॒രസ്വ॑ത് । ധൃ॒വാ । സീ॒ദ ॥
 കാ॒ണ്ഡാ॑ത്കാ॒ണ്ഡാ॒ഭിതി॑ കാ॒ണ്ഡാ॑ത് - കാ॒ണ്ഡാ॑ത് ।
 പ്ര॒രോഹ॑ന്തീതി പ്ര - രോഹ॑ന്തീ । പ॒രുഷഃ॑പ॒രുഷ॑ ഇ॒തി
 പ॒രുഷഃ॑ - പ॒രുഷഃ॑ । പ॒രി ॥ ഏ॒വാ । നഃ॑ । ദൂ॒ർവേ॒ । പ്രേ॒തി ।
 തനു॑ । സഹ॒സ്രേ॑ണ । ശതേ॒ന । ച॑ ॥ യാ॑ । ശതേ॒ന ।
 പ്ര॒തനോ॑ഷിതി പ്ര - തനോ॑ഷി । സഹ॒സ്രേ॑ണ ।
 വി॒രോഹ॑സീതി വി - രോഹ॑സി ॥ തസ്യ॑ാഃ । തേ॒ । ദേ॒വി ।
 ഇ॒ഷ്ടകേ॑ । വി॒ധേമ॑ । ഹവി॒ഷാ । വ॒യം ॥ അ॒ഷാഽധാ॑ । അ॒സി ।
 സഹ॒മാനാ॑ । സഹ॒സ്വ । അ॒രാതീഃ॑ । സഹ॒സ്വ ।

അരാതീയതഃ । സഹസ്ര । പൃതനാഃ । സഹസ്ര ।

പൃതന്യതഃ ॥ സഹസ്രവീര്യേതി

സഹസ്ര - വീര്യം । 37 (50)

TS 4.2.9.3

-സി സാ മാ ജിന്വ ॥

മധു വാതാ ഋതായതേ മധു ക്ഷരന്തി സിന്ധവഃ ।

മാദ്ധവീർ നഃ സന്ത്യാഷധീഃ ॥

മധു നക്തമുതോഷസി മധുമത് പാർത്ഥിവ്യ രജഃ ।

മധു ദ്യൗരസ്തു നഃ പിതാ ॥

മധുമാൻ നോ വനസ്സതിർ മധുമാഽ അസ്തു സൂര്യഃ ।

മാദ്ധവീർ ഗാവോ ഭവന്തു നഃ ॥

മഹീ ദ്യൗഃ പൃഥിവീ ച ന ഇമം യജ്ഞം മിമിക്ഷതാം ।

പിപൃതാം നോ ഭരീമഭിഃ ॥

തദ്-വിഷ്ണോഃ പരമം - [] 38

TS 4.2.9.3 - Padam

അസി । സാ । മാ । ജിന്വ ॥ മധു । വാതാഃ । ഋതായത

ഇത്യുത-യതേ । മധു । ക്ഷരന്തി । സിന്ധവഃ ॥ മാദ്ധവീഃ ।

നഃ । സന്തു । ഓഷധീഃ ॥ മധു । നക്തം । ഉത । ഉഷസി ।

മധുമദിതി മധു-മത് । പാർത്ഥിവം । രജഃ ॥ മധു । ദ്യൗഃ ।

അസ്തു | നഃ | പിതാ || മധുമാനിതി മധു - മാൻ | നഃ |
 വനസ്സതിഃ | മധുമാനിതി മധു - മാൻ | അസ്തു | സൂര്യഃ ||
 മാദ്ധവീഃ | ഗാവഃ | ഭവന്തു | നഃ || മഹീ | ദൃഃ | പൃഥിവീ |
 ച | നഃ | ഇമം | യജ്ഞം | മിമിക്ഷതാം || പിപൃതാം | നഃ |
 ഭരീമഭിരിതി ഭരീമ - ഭിഃ || തത് | വിഷ്ണോഃ | പരമം | **38 (50)**

TS 4.2.9.4

പദം സദാ പശ്യന്തി സൂര്യഃ |
 ദിവീവ ചക്ഷുരാതതം ||
 ധ്രുവാ ഽസി പൃഥിവീ സഹസ്ര പൃതന്യതഃ |
 സ്യുതാ ദേവേഭിരമൃതേനാഽഽ *ഗാഃ ||
 യാസ്മൈ അഗ്നേ സൂര്യേ രൂപ ഉഭൃതോ ദിവമാതന്വന്തി
 രശ്മിഭിഃ |
 താഭിഃ സർവാഭീ രൂപേ ജനായ ന സ്കൃധി ||
 യാ വോ ദേവാഃ സൂര്യേ രൂപോ ഗോഷ്വശേഷു യാ രൂപഃ |
 ഇന്ദ്രാഗ്നീ താഭിഃ സർവാഭീ രൂപം നോ ധത്ത ബൃഹസ്പതേ ||
 വിരാഡ് - [] **39**

TS 4.2.9.4 - Padam

പദം | സദാ | പശ്യന്തി | സൂര്യഃ || ദിവീ | ഇവ | ചക്ഷുഃ |
 ആതതമിത്യാ - തതം || ധ്രുവാ | അസി | പൃഥിവീ |

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

സഹസ്വ | പൃതന്യതഃ || സ്യുതാ | ദേവേഭിഃ | അമൃതേന |
ഏതി | അഗാഃ || യാഃ | തേ | അഗേ | സൂര്യേ | രൂപഃ |
ഉദ്യത ഇത്യുത് - യതഃ | ദിവം | ആതന്വന്തീത്യാ-തന്വന്തി |
രശ്മിഭിരിതി രശ്മി - ഭിഃ || താഭിഃ | സർവാഭിഃ | രൂപേ |
ജനായ | നഃ | കൃധി || യാഃ | വഃ | ദേവാഃ | സൂര്യേ |
രൂപഃ | ഗോഷു | അശോഷു | യാഃ | രൂപഃ ||
ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി | താഭിഃ | സർവാഭിഃ | രൂപം |
നഃ | ധത്ത | ബൃഹസ്പതേ ||
വിരാഡിതി വി - രാട് | **39 (50)**

TS 4.2.9.5

ജ്യോതി-രധാരയഥ് സമ്രാഡ് ജ്യോതി-രധാരയഥ് സ്വരാഡ്
ജ്യോതി-രധാരയത് ||

അഗേ യുക്ഷാ ഹി യേ തവാശ്വാസോ ദേവ സാധവഃ |
അരം വഹന്ത്യാശവഃ ||

യുക്ഷാ ഹി ദേവഹൂതമാഗ് അശ്വാഗ് അഗേ രഥീരിവ |
നി ഹോതാ പൂർവ്യഃ സഭഃ ||

ദ്രഹ്ശസ്തന്വ പൃഥിവീമനു ദ്യാമിമം ച യോനിമനു
യശ്ച പൂർവഃ |

തൃ॒തീ॒യം യോ॑നി॒മനു॑ സ॒ഞ്ചര॑ന്തം ദ്ര॒സ്തം ജു॑ഹോ॒മ്യനു॑
സ॒പ്ത - [] 40

TS 4.2.9.5 - Padam

ജ്യോ॑തിഃ । അ॒ധാര॑യത് । സ॒മ്രാ॒ധി॒തി സം-രാ॑ട് । ജ്യോ॑തിഃ ।
അ॒ധാര॑യത് । സ॒മ്രാ॒ധി॒തി സ്വ - രാ॑ട് । ജ്യോ॑തിഃ ।
അ॒ധാര॑യത് ॥ അ॒ഗ്നേ ॥ യു॒ക്ഷ ॥ ഹി । യേ । ത॒വ ।
അ॒ശ്വാ॒സഃ । ദേ॒വ । സാ॒ധ॒വഃ ॥ അ॒രം । വ॒ഹ॒ന്തി । ആ॒ശ॒വഃ ॥
യു॒ക്ഷ ॥ ഹി । ദേ॒വ॒ഹൃ॒തമാ॑നി॒തി ദേ॒വ - ഹൃ॒തമാ॑ൻ ।
അ॒ശ്വാൻ । അ॒ഗ്നേ । ര॒മീഃ । ഇ॒വ ॥ നീ॒തി । ഹോ॒താ ॥
പൃ॒ർവഃ । സ॒ദഃ ॥ ദ്ര॒സ്തഃ । ച॒സ്ത॒ന്ദ । പൃ॒ഥി॒വീം । അ॒നി॒തി ।
ദ്യാം । ഇ॒മം । ച । യോ॑നീം । അ॒നി॒തി । യഃ । ച । പൃ॒ർവഃ ॥
തൃ॒തീ॒യം । യോ॑നീം । അ॒നി॒തി । സ॒ഞ്ചര॑ന്തമി॒തി
സം - ച॒ര॒ന്തം । ദ്ര॒സ്തം । ജു॑ഹോ॒മി । അ॒നി॒തി ।

സ॒പ്ത । 40 (50)

TS 4.2.9.6

ഹോ॒ത്രാഃ ॥

അ॒ഭൃ॒ദി॒ദം വി॑ശ്വ॒സ്യ ഭു॑വ॒ന॒സ്യ വാ॑ജി॒നമ॒ഗ്നേർ
വൈ॒ശ്വാ॒നര॑സ്യ ച ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

അഗ്നിർ ജ്യോതിഷാ ജ്യോതിഷാൻ രുകോ വർചസാ
വർചസാൻ ॥

ഋചേ ത്വാ രുചേ ത്വാ സമിത് സ്രവന്തി സരിതോ ന ധേനാഃ ।

അന്തർ. ഹൃദാ മനസാ പൃയമാനാഃ ॥

ഘൃതസ്യ ധാരാ അഭി ചാകശീമി ।

ഹിരണ്യയോ വേതസോ മദ്ധ്യ ആസാം ॥

തസ്മിൻ സുപർണോ മധുകൃത് കുലായീ ഭജന്നാസ്മേ
മധു ദേവതാഭ്യഃ ।

തസ്യാസതേ ഹരയഃ സപ്ത തീരേ () സ്വധാം ദുഹാനാ

അമൃതസ്യ ധാരാം ॥ 41

TS 4.2.9.6 - Padam

ഹോത്രാഃ ॥ അഭൂത് । ഇദം । വിശ്വസ്യ । ദുവ്നസ്യ ।

വാജീനം । അഗ്നേഃ । വൈശ്വാനരസ്യ । ച ॥ അഗ്നിഃ ।

ജ്യോതിഷാ । ജ്യോതിഷാൻ । രുകഃ । വർചസാ ।

വർചസാൻ ॥ ഋചേ । ത്വാ । രുചേ । ത്വാ । സമിതി । ഇത് ।

സ്രവന്തി । സരിതഃ । ന । ധേനാഃ ॥ അന്തഃ । ഹൃദാ ।

മനസാ । പൃയമാനാഃ ॥ ഘൃതസ്യ । ധാരാഃ । അഭിതി ।

ചാകശീമി ॥ ഹിരണ്യയഃ । വേതസഃ । മദ്ധ്യഃ । ആസാം ॥

തസ്മിൻ | സുപർണ ഇതി സു - പർണഃ | മധുകൃദിതി
 മധു - കൃത് | കൃലായി | ഭജൻ | ആസ്മേ | മധു |
 ദേവതാഭ്യഃ || തസ്യ | ആസതേ | ഹരയഃ | സപ്ത | തീരേ () |
 സ്വധാമിതി സ്വ - ധാം | ദുഹാനാഃ | അമൃതസ്യ |
 ധാരാം || 41 (54) (പ്രതിഷ്ഠായൈ - സഹസ്രവീര്യം - പരമം
 - ഹിരാടീ - സപ്ത - തീരേ - ചതാരി ച) (A9)

TS 4.2.10.1

ആദിത്യം ഗർഭം പയസാ സമഞ്ജൻമ് സഹസ്രസ്യ
 പ്രതിമാം ഹിശ്വരൂപം |
 പരി വൃങ്ഗധി ഹർസാ മാ ടഭി മൃക്ഷഃ ശതായുഷം
 കൃണുഹി ചീയമാനഃ ||
 ഇമം മാ ഹിംസീർ ദിപാദം പശൂനാഗ് സഹസ്രാക്ഷ
 മേധ ആ ചീയമാനഃ |
 മയു-മാരണ്യ-മനു തേ ദിശാമി തേന ചിന്യാനസ്തനുവോ
 നി ഷീദ ||
 വാതസ്യ ധ്രാജിം വരുണസ്യ നാഭിമശം ജജ്ഞാനഗ്
 സരിരസ്യ മദ്ധ്യേ |

ശിശു॑ം ന॒ദീനാ॑ച്ഛ॒ ഹരി॑-മ॒ദ്രി॒ബുദ്ധ॑-മഗ്നേ॒

മാ ഹി॑ച്ഛ॒സീഃ - [] 42

TS 4.2.10.1 - Padam

ആ॒ദി॒ത്യം । ഗർഭം॑ । പ॒യ॒സാ । സ॒മ॒ഞ്ജ॑ന്നിതി
സം - അ॒ഞ്ജൻ । സ॒ഹ॒സ്ര॑സ്യ । പ്ര॒തി॒മാ॒മിതി॑ പ്ര॒തി-മാം ।
വി॒ശ്വരൂ॑പമിതി॑ വി॒ശ്വ - രൂ॒പം ॥ പ॒രീതി॑ । വൃ॒ൺഗ്ധി॑ ।
ഹ॒ര॒സാ । മാ । അ॒ദീതി॑ । മൃ॒ക്ഷഃ । ശ॒തായു॑ഷ്മിതി॑
ശ॒ത - ആ॒യു॒ഷം । കൃ॒ണു॒ഹി । ചീ॒യമാ॑നഃ ॥ ഇ॒മം । മാ ।
ഹി॑ച്ഛ॒സീഃ । ദി॒പാദ॑മിതി॑ ദി - പാദം॑ । പ॒ശു॒നാം ।
സ॒ഹ॒സ്രാക്ഷേ॑തി॑ സ॒ഹ॒സ്ര - അ॒ക്ഷ । മേ॒ധേ । ഏ॒തി ।
ചീ॒യമാ॑നഃ ॥ മ॒യും । ആ॒ര॒ണ്യം । അ॒ന്നിതി॑ । തേ । ദി॒ശാ॒മി ।
തേന॑ । ചി॒ന്താ॑നഃ । ത॒നുവഃ॑ । നീതി॑ । സീ॒ദ ॥ വാ॑ത॒സ്യ ।
ധ്രാജീം॑ । വ॒രു॒ണ॒സ്യ । നാഭീം॑ । അ॒ശ്വം । ജ॒ജ്ഞാ॑നം ।
സ॒രി॒ര॒സ്യ । മ॒ദ്ധ്യേ ॥ ശി॒ശു॑ം । ന॒ദീനാ॑ം । ഹ॒രീം ।
അ॒ദ്രി॒ബുദ്ധ॑മിത്യ॒ദ്രി - ബു॒ദ്ധം । അഗ്നേ॑ । മാ ।

ഹി॑ച്ഛ॒സീഃ । 42 (50)

TS 4.2.10.2

പരമേ വ്യോമന് ॥

ഇമം മാ ഹിച്ഛീരേകശഫം പശൂനാം ക്നിക്രദം വാജിനം
വാജിനേഷു ।

ഗൗര-മാരണ്യ-മനു തേ ദിശാമി തേന ചിന്യാനസുനുവോ
നി ഷീദ ॥

അജസ്ര-മിന്ദു-മരുഷം ഭൂരണ്യമഗ്നിമീഡേ പൂർവചിത്തൗ
നമോഭിഃ ।

സ പർവദിർ. ഋതുശഃ കല്പമാനോ ഗാം മാ ഹിച്ഛീരദിതിം
വീരാജം ॥

ഇമച്ഛ് സമുദ്രച്ഛ് ശതധാര-മുഥ്സം വൃച്യമാനം ഭുവനസ്യ
മദ്ധ്യേ ।

ഘൃതം ദുഹാനാമദിതിം ജനായാഗേ മാ - [] 43

TS 4.2.10.2 - Padam

പരമേ । വ്യോമനിതി വി - ഓമന് ॥ ഇമം । മാ । ഹിച്ഛീഃ ।

ഏകശഫമിത്യേക - ശഫം । പശൂനാം । ക്നിക്രദം ।

വാജിനം । വാജിനേഷു ॥ ഗൗരം । അരണ്യം । അനിതി ।

തേ । ദിശാമി । തേന । ചിന്യാനഃ । തനുവഃ । നീതി । സീദ ॥

അജസ്രം । ഇന്ദും । അരുഷം । ഭൂരണ്യം । അഗ്നിം ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഇ॒ഽധേ॒ । പൃ॒ർവ॒ചി॒ത്താ॒വി॒തി॒ പൃ॒ർവ॒ - ചി॒ത്തൗ॒ ।

നമോ॑ഭി॒രി॒തി॒ നമഃ॑ - ഭിഃ॑ ॥ സഃ॑ ।

പ॒ർവ॒ഭി॒രി॒തി॒ പ॒ർവ॒ - ഭിഃ॑ । ഋ॒തു॒ശ॒ ഇ॒ത്യു॒തു - ശഃ॑ ।

ക॒ല്പ॒മാ॒നഃ॑ । ഗാ॒ം । മാ॒ । ഹി॒ഽസീഃ॑ । അ॒ഭി॒തി॒ം । വി॒രാ॒ജ॒മി॒തി॒

വി - രാ॒ജം॑ ॥ ഇ॒മം । സ॒മു॒ദ്രം॑ । ശ॒ത॒ധാ॒ര॒മി॒തി॒ ശ॒ത॒-ധാ॒രം॑ ।

ഉ॒ഥ്സം॑ । വൃ॒ച്ഛ॒മാ॒ന॒മി॒തി॒ വി - അ॒ച്ഛ॒മാ॒നം॑ । ഭു॒വ॒ന॒സ്യ॑ ।

മ॒ദ്ധ്യേ॑ ॥ ഘൃ॒തം॑ । ദു॒ഹാ॒നാം॑ । അ॒ഭി॒തി॒ം । ജ॒നായ॑ । അ॒ഗ്നേ॑ ।

മാ । 43 (50)

TS 4.2.10.3

ഹി॒ഽസീഃ॑ പ॒ര॒മേ॒ വ്യോ॑മ॒ന് ।

ഗ॒വ॒യ॒-മാ॒ര॒ണ്യ॒-മ॒നു॒ തേ॒ ദി॒ശാ॒മി॒ തേ॒ന॒ ചി॒ന്താ॒ന॒സു॒നു॒വോ॒
നി॒ ഷീ॒ദ ॥

വ॒രു॒ത്രി॒ം ത്വ॒ഷ്ടു॒ർ വ॒രു॒ണ॒സ്യ॑ നാ॒ഭി॒മ॒വി॒ം ജ॒ജ്ഞാ॒നാഽ
ര॒ജ॒സഃ॑ പ॒ര॒സ്മാ॑ത് ।

മ॒ഹീ॒ഽ സാ॒ഹ॒സ്രീ॒മ॒സു॒ര॒സ്യ॑ മാ॒യാ॒മ॒ഗ്നേ॒ മാ॒ ഹി॒ഽസീഃ॑
പ॒ര॒മേ॒ വ്യോ॑മ॒ന് ॥

ഇ॒മാ॒മു॒ർണാ॒യു॒ം വ॒രു॒ണ॒സ്യ॑ മാ॒യാ॒ം ത്വ॒ച്ഛ॒ം പ॒ശു॒നാം॑
ദി॒പ॒ദാം॑ ച॒തു॒ഷ്ഠാ॒ദാം॑ ।

തപ്ഷുഃ പ്രജാനാം പ്രഥമം ജനിത്രമഗേ മാ ഹിപ്സീഃ പരമേ
വ്യോമൻ ।

ഉഷ്ട-മാരണ്യ-മനു - [] 44

TS 4.2.10.3 - Padam

ഹിപ്സീഃ । പരമേ । വ്യോമനിതി വി - ഓമൻ ॥ ഗവയം ।
ആരണ്യം । അനിതി । തേ । ദിശാമി । തേന । ചിന്യാനഃ ।
തനുവഃ । നീതി । സീദ ॥ വരുത്രിം । തപ്ഷുഃ । വരുണസ്യ ।
നാഭിം । അവിം । ജജ്ഞാനാം । രജസഃ । പർസ്മാത് ॥
മഹീം । സാഹസ്രീം । അസുരസ്യ । മായാം । അഗേ । മാ ।
ഹിപ്സീഃ । പരമേ । വ്യോമനിതി വി - ഓമൻ ॥ ഇമാം ।
ഊർണായും । വരുണസ്യ । മായാം । തപഃ । പശൂനാം ।
ദിപദാമിതി ദി - പദാം । ചതുഷ്പദാമിതി ചതുഃ - പദാം ॥
തപ്ഷുഃ । പ്രജാനാമിതി പ്ര - ജാനാം । പ്രഥമം । ജനിത്രം ।
അഗേ । മാ । ഹിപ്സീഃ । പരമേ । വ്യോമനിതി
വി - ഓമൻ ॥ ഉഷ്ടം । ആരണ്യം । അനിതി । 44 (50)

TS 4.2.10.4

തേ ദിശാമി തേന ചിന്യാനസ്മനുവോ നി ഷീദ ॥
യോ അഗ്നിരഗ്നേസ്പപസോധി ജാതഃ ശോചാത് പൃഥിവ്യാ
ഉത വാ ദിവസ്സരി ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

യേന പ്രജാ വിശ്വകർമ്മാ വ്യാനദ് തമഗ്നേ ഹേഡഃ പരി തേ
വൃണക്തു ॥

അജാ ഹൃഗ്നേ-രജ്ഞിഷ്ട ഗർഭാത് സാ വാ
അപശ്യജ്ജനിതാരമഗ്നേ ।

തയാ രോഹമായന്നുപ മേധ്യാസ-സുയാ ദേവാ
ദേവതാമഗ്ന ആയൻ ।

ശരഭ- () -മാരണ്യമനു തേ ദിശാമി തേന ചിന്യാന
സ്തനുവോ നി ഷീദ ॥ 45

TS 4.2.10.4 - Padam

തേ । ദിശാമി । തേന । ചിന്യാനഃ । തനുവഃ । നീതി । സ്വീദ ॥

യഃ । അഗ്നിഃ । അഗ്നേഃ । തപസഃ । അധീതി । ജാതഃ ।

ശോചാത് । പൃഥ്വിവ്യാഃ । ഉത । വാ । ദിവഃ । പരി ॥ യേന ।

പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । വിശ്വകർമ്മേതി വിശ്വ - കർമ്മാ ।

വ്യാനധിതി വി - ആനദ് । തം । അഗ്നേ । ഹേഡഃ ।

പരീതി । തേ । വൃണക്തു ॥ അജാ । ഹി । അഗ്നേഃ ।

അജ്ഞിഷ്ട । ഗർഭാത് । സാ । വൈ । അപശ്യത് । ജനിതാരം ।

അഗ്നേ ॥ തയാ । രോഹം । ആയൻ । ഉപേതി । മേധ്യാസഃ ।

തയാ । ദേവാഃ । ദേവതാം । അഗ്നേ । ആയൻ ॥ ശരഭം () ।

ആരണ്യം । അനീതി । തേ । ദിശാമി । തേന । ചിന്യാനഃ ।

തനു॑വഃ । നീ॑തി । സീ॒ഭ ॥ 45 (59)

(അഗ്നേ॑ മാ ഹി॑സീ - രഗ്നേ॑ മോ - ശ്വമാ॑രണ്യമനു -
ശരഭ॑ൻ - നവ॑ ച) (A10)

Special Korvai

(ആദി॑ത്യ മിമ॑ന്വിപാദേ॑ മ॒യുഃ ഞ്വാ॑തസ്യാ ശ॒മിമ॑ മേ॒കശ॑ഹ
ങ്ഗൗ॑രമ ജസ്ര॑ങ്ഗവ॒യം ഞ്വരൂ॑ത്രി മ॒വി മി॒മാമൂ॑ർണാ॒ര്യ
മുഷ്ടം॑ ഞ്വോ അ॒ഗ്നിഃ ശര॑ഭഃ ॥)

TS 4.2.11.1

ഇ॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നീ രോ॑ചനാ ദിവഃ പ॒രി വാ॑ജേഷു ഭൂ॒ഷമഃ॑ ।

തദ് വാ॑ം ചേ॒തി പ്ര॒ വീ॒ര്യം॑ ॥

ശ്ഞെ॑മദ്-വൃ॒ത്രമു॑ത സ॒നോതി॑ വാജ॒മിന്ദ്രാ॑ യോ അ॒ഗ്നീ
സഹു॑രീ സപ॒ര്യാത് ।

ഇ॒രജ്യ॑ന്താ വസ॒വ്യസ്യ॑ ഭൂ॒രേഃ സഹ॑സ്തമാ സഹ॑സാ
വാജ॑യന്താ ॥

പ്ര ച॑ർഷ॒ണിഭ്യഃ॑ പൃ॒തന്നാ॑ ഹവേ॒ഷു പ്ര॒ പൃ॒ഥി॒വ്യാ
രി॑രിചാമേ ദിവ॒ശ്വ ।

പ്ര സി॑ന്ധു॒ഭ്യഃ പ്ര॒ ഗി॒രിഭ്യോ॑ മഹി॒ത്വാ പ്രേ॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നീ വി॒ശ്വാ
ഭു॒വനാ॑ഽത്യ॒ന്യാ ॥

മരു॑തോ യസ്യ॒ ഹി - [] 46

TS 4.2.11.1 - Padam

ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി । രോചനാ । ദിവഃ । പരീതി ।
വാജേഷു । ഭൃഷമഃ ॥ തത് । വാം । ചേതി । പ്രേതി । വീര്യം ॥
ശ്ഞമത് । വൃത്രം । ഉത । സനോതി । വാജം । ഇന്ദ്രാ । യഃ ।
അഗ്നി ഇതി । സഹൂരി ഇതി സ - ഹൂരി । സപർയാത് ॥
ഇരജ്യന്താ । വസവ്യസ്യ । ഭൂരേഃ । സഹസ്മേതി
സഹഃ - തമാ । സഹസാ । വാജയന്തേതി വാജ - യന്താ ॥
പ്രേതി । ചർഷണിഭ്യ ഇതി ചർഷണി - ഭ്യഃ । പൃതനാ ।
ഹവേഷു । പ്രേതി । പൃഥിവ്യാഃ । രിരിചാഥേ ഇതി । ദിവഃ ।
ച ॥ പ്രേതി । സിന്ധുഭ്യ ഇതി സിന്ധു - ഭ്യഃ । പ്രേതി ।
ഗിരിഭ്യ ഇതി ഗിരി-ഭ്യഃ । മഹിത്വേതി മഹി - ത്വാ । പ്രേതി ।
ഇന്ദ്രാഗ്നി ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നി । വിശ്വാ । ഭൂവനാ ।
അതീതി । അന്യാ ॥ മരുതഃ । യസ്യ । ഹി । **46 (50)**

TS 4.2.11.2

ക്ഷയേ പാഥാ ദിവോ വിമഹസഃ ।
സ സുഗോപാതമോ ജനഃ ॥
യജ്ഞൺ വാ യജ്ഞവാഹസോ വിപ്രസ്യ വാ മതീനാം ।
മരുതഃ ശൃണുതാ ഹവം ॥

ശ്രീയസേ॑ കം॒ ഭാ॒നുഭിഃ॒ സം മി॑മിക്ഷിരേ॒ തേ ര॒ശ്മിഭി॑സ്ത
ഋ॒ക്വഭിഃ॒ സു॒ഖാദ॑യഃ ।

തേ॒ വാ॒ശീ॑മന്ത ഇ॒ഷിണോ॒ അഭീ॑രവോ വി॒ദ്വേ പ്രി॒യസ്യ॒
മാ॒രുത॑സ്യ ധാ॒മ്നഃ॑ ॥

അ॒വ തേ॒ ഹേ॒ഡ ഉ॒ദുത്ത॑മം ॥

കയാ॑ നശ്ചി॒ത്ര ആ ഭു॑വദ്ഭൂതീ സ॒ദാവൃ॑ധഃ സഖാ॑ ॥

കയാ॑ ശചി॒ഷ്ടയാ॑ വൃ॒താ ॥ 47

TS 4.2.11.2 - Padam

ക്ഷ॑യേ । പാ॒മ । ഭി॒വഃ । വി॒മഹ॑സ ഇതി॑ വി-മഹ॑സഃ ॥ സഃ ।

സു॒ഗോ॒പാത॑മ ഇതി॑ സു॒ഗോ॒പ - തമഃ॑ । ജനഃ॑ ॥ യജ്ഞ॑ണഃ ।

വാ । യജ്ഞ॑വാഹ॑സ ഇതി॑ യജ്ഞ - വാ॒ഹസഃ॑ । വി॒പ്രസ്യ॑ ।

വാ । മ॒തീനാ॑ം ॥ മ॒രുതഃ॑ । ശൂ॒ണ്യത॑ । ഹ॒വം ॥ ശ്രീ॒യസേ॑ ।

കം । ഭാ॒നുഭി॑രിതി॑ ഭാ॒നു - ഭിഃ॑ । സ॒മിതി॑ । മി॑മിക്ഷിരേ । തേ ।

ര॒ശ്മിഭി॑രിതി॑ ര॒ശ്മി - ഭിഃ॑ । തേ । ഋ॒ക്വഭി॑രിത്യു॒ക്വ - ഭിഃ॑ ।

സു॒ഖാദ॑യ ഇതി॑ സു - ഖാ॒ദയഃ॑ ॥ തേ । വാ॒ശീ॑മന്ത ഇതി॑

വാ॒ശി - മന്തഃ॑ । ഇ॒ഷിണഃ॑ । അ॒ഭീര॑വഃ । വി॒ദ്വേ । പ്രി॒യസ്യ॑ ।

മാ॒രുത॑സ്യ । ധാ॒മ്നഃ॑ ॥ അ॒വേതി॑ । തേ । ഹേ॒ഡഃ॑ । ഉ॒ദിതി॑ ।

ഉ॒ത്തമി॑ത്യു॒ത്-തമഃ॑ ॥ കയാ॑ । നഃ॑ । ചി॒ത്രഃ॑ । ഏ॒തി । ഭു॒വത് ।

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഊതീ | സദാവ്യധ ഇതി സദാ - വ്യധഃ | സഖാ || കയാ |
ശചിഷ്ടയാ | വൃതാ || 47 (50)

TS 4.2.11.3

കോ അദ്യ യുക്തേ ധൂരി ഗാ ജൃതസ്യ ശിമീവതോ
ഭാമിനോ ദൂർ.ഹൃണായുൻ |
ആസന്നിഷ്ടുൻ ഹൃഥ്സ്വസോ മയോഭൂൻ. യ ഏഷാം
ഭൃത്യാമൃണധഥ് സ ജീവാത് ||
അഗ്നേ നയാഃ ദേവാനാഃ ശന്നോ ഭവന്തു വാജേവാജേ ||
അസ്തഗ്നേ സധിഷ്ഠവ സൗഷധീരനു രുദ്ധ്യസേ |
ഗർഭേ സഞ്ജായസേ പുനഃ ||
വൃഷാ സോമ ദ്യുമാഃ അസി വൃഷാ ദേവ വൃഷപ്രതഃ |
വൃഷാ ധർമാണി ദധിഷേ ||
ഇമം മേ () വരുണ തത്താ യാമി താം നോ അഗ്നേ
സ താം നോ അഗ്നേ || 48

TS 4.2.11.3 - Padam

കഃ | അദ്യ | യുക്തേ | ധൂരി | ഗാഃ | ജൃതസ്യ | ശിമീവതഃ |
ഭാമിനഃ | ദൂർ.ഹൃണായുനിതി ദൂഃ - ഹൃണായുൻ ||
ആസന്നിഷ്ടുനിത്യാസന് - ഇഷ്ടുൻ | ഹൃഥ്സ്വസ ഇതി
ഹൃഥ്സു - അസഃ | മയോഭൂനിതി മയഃ - ഭൂൻ | യഃ |

ഏ॒ഷാ॑ം । ഭൃ॒ത്യാ॑ം । ഋ॒ണ॑ധ്വത് । സഃ । ജീ॒വാത് ॥ അ॒ഗ്നേ॑ ।
 നയ॑ । ഏ॒തി । ദേ॒വാനാ॑ം । ശം । നഃ । ഭ॒വന്തു॑ । വാ॒ജേ॒വാജ॑
 ഇ॒തി വാ॒ജേ-വാ॒ജേ ॥ അ॒ഹ്നി॑ത്യപ്- സു । അ॒ഗ്നേ॑ । സ॒ധിഃ ।
 തവ॑ । സഃ । ഓ॒ഷധീഃ । അ॒നൃ॑തി । രു॒ദ്ധ്യ॒സേ ॥ ഗർഭേ॑ ।
 സ॒ന് । ജാ॒യ॒സേ । പു॒നഃ ॥ വൃ॒ഷാ । സോ॒മ । ദൃ॒മാ॒നിതി॑
 ദൃ॒ - മാൻ । അ॒സി । വൃ॒ഷാ । ദേ॒വ । വൃ॒ഷ॒വ്ര॒ത ഇ॒തി
 വൃ॒ഷ-വ്ര॒തഃ ॥ വൃ॒ഷാ । ധർ॒മാ॒ണി । ദ॒ധി॒ഷേ ॥ ഇ॒മം । മേ () ।
 വ॒രു॒ണ । തത് । ത്വാ॑ । യാ॒മി । ത്വം । നഃ । അ॒ഗ്നേ॑ । സഃ ।
 ത്വം । നഃ । അ॒ഗ്നേ॑ ॥ 48 (61)

(ഹി - വൃതാ - മ - ഏകാദശ ച) (A11)

=====

പദ പാഠേ (വാക്യ സംഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസി - ദിവസ്സ - രുന്പതേ - പേത -
സമിതം - യാ ജാതാ - മാ നോ ഹിച്ഛസി - ദൃഗ്സ്ഥാദ് -
ധ്രുവാ - ധ്യാദിത്യങ്ഗർഭ - മിന്ദാഗ്നി രോച -
നൈകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(വിഷ്ണോ - രസ്തിൻ ഹവേ - തി ത്വാഹം - ധീതിഭിർ -
ഹോത്രാ - അഷ്ടാചത്വാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Second Prasnam of 4th Kandam:-

(വിഷ്ണോഃ ക്രമോഽസി - തന്നോ അഗ്നേ സ തന്നോ
അഗ്നേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം
പദ പാഠേ ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 4 , Prasanam 2 (TS 4.2)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	266
Anuvakam 2	4	204
Anuvakam 3	4	216
Anuvakam 4	4	198
Anuvakam 5	6	322
Anuvakam 6	5	268
Anuvakam 7	4	189
Anuvakam 8	3	161
Anuvakam 9	6	304
Anuvakam 10	4	209
Anuvakam 11	3	161
Total →	48	2498

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in